

Štovski ŽELEZAR

Leto XIII. — Št. 1

25. januar 1973

SKLENILI SMO LETO 1972

Staranje je zakon, ki se mu ne more nihče izogniti. Edino, kar nas tolaži, je resnica, da se staramo vsi, in prej kot nas je večina želela se nam je zopet obrnilo enoletno obdobje — izteklo se je leto 1972.

Ob vsaki letni zamenjavi se že po običaju obrnemo nazaj na to važno mero življenja, da bi ugotovili prehojeno in pregledali dosežke.

Kot vsako, je tudi pretečeno leto 1972 polno dogodkov, zanimivosti, napredka in katastrof, veselja in žalosti. Pri tem pa narava zahteva svoje in prav pri kraju leta se je zopet stresla zemlja in na desetisoče ljudi v trenutku pokopala, mnogo gorja prispevamo tudi ljudje. Že smo mislili, da bo novo leto v znaku miru in, da bo z letom 1973 šla v zgodovino tragedija sedanosti, da bo konec boja in umiranja junaškega in nedolžnega vietnamskega ljudstva in drugih indokitajskih narodov. Oholost pa je zopet prevladala nad razumom in uničevalna sredstva, produkt človeškega uma, še dalje uničujejo naravo, ustvarjene dobrine in pobijajo trpeče ljudstvo daljnega vzhoda. Ni je, na žalost, nadnaravne sile, ki bi delila pravico. V očeh vsega sveta se ne kaznovano, nečloveško trpinči narod, ki je postal velik po svoji plemeniti borbi za obstoj in svobodo. Solidarnost sveta bo tudi ta zločin kaznovala.

Za jugoslovanske narode je leto 1972 leto žive politične aktivnosti, leto spoznanja, preštevavanja in leto preizkušnje ter trdne odločitve za nadaljevanje gradnje samoupravnega socializma.

Energičen poseg revolucionarnih sil

Naša družba se je znašla pred težko preizkušnjo. Pod plaščem demokracije in splošne liberalizacije so se nakopičila strukturalna neskladja med gospodarsko in negospodarsko dejavnostjo, med panogami, znotraj gospodarskih dejavnosti, med proizvodno in neproizvodno aktivnostjo, med izvozom in uvozom, med družbenim produktom in porabo, na področju pridobivanja in delitve dohodka ter osebnih prejemkov. Zaradi sistemskih slabosti se je pojavila nezdrava poslovna aktivnost, ki je razvila predvsem tiste proizvodne dejavnosti, ki se napajajo z inozemskim reprodukcijskim materialom in sestavnimi deli, zapostavila pa lastno surovinsko osnovo. Nakopičena nasprotja so dosegla kritično raven, odnosi med ljudmi so postali napeti in padlo je zaupanje v osrednjo politično organizacijo ZK ter v predstavniške organe. Zunanji opazovalci so že predvidevali krizo in celo razpad Jugoslavije. V težki preizkušnji pa je samo-

upravna družba pokazala, da ima dovolj zdravih moči za učinkovito izločanje vseh virusov, ki slabijo organizem naše socialistične družbe. V letu 1972 je bilo dokazano, da načelo permanentne revolucije pri nas še živi in da smo trdno odločeni doseči učinkovitost samoupravne družbe.

Odprava nastalih neskladij v strukturi gospodarstva in v dohodkovni sferi, politično škodljivih socialnih razlik, je sedaj konkretno oblikovana in z obvezno sprejeta zadolžitev, ki nujno terja samoodpoved na vseh ravneh, zniževanje preobsežne splošne in kolektivne porabe, stagnacijo dohodkov gornjih plasti in zlasti večjo rentabilnost in produktivnost dela. Poizkus, da bi se obveznosti in žrtev, ki jih zahteva stabilizacija, otrešli, je torej bil preprečen. Energičen poseg subjektivnih družbenih sil je ponovno okrepil ugled in zaupanje v zvezo komunistov, ki je s tem dokazala svojo budnost in trdnost pri izločanju ovir na poti gradnje socializma.

Železarji na kurzu stabilizacije

Združeni železarji smo že takrat, ko smo klonili pred težavami gospodarske reforme in s pretirano liberalizacijo in porabo sprožili plaz inflacije, ki je siromašila predvsem proizvajalce reprodukcijskega materiala z maksimiranimi cenami, opozarjali na nevarne posledice take politike. Dokazovanje pa je bilo dolgotrajno in že je izgledalo, da nam primanjkuje moči za prilagoditev obroka investicijske, splošne in osebne porabe na razpoložljiva in pridelana sredstva. Z zadovoljstvom smo zato sprejeli odločitev o vstopu v stabilizacijo in podpirali vse posege za njeno ustvaritev. Še posebej smo odobravalni energično intervencijo družbe za vključitev korekcijskega motorja subjektivnih sil za vračanje na pravo stabilizacijsko smer razvoja.

Kljub zahtevni problematiki, ki je bila posledica zgubljenega in odlitega dohodka v prejšnjih letih, smo v združenem podjetju poleg zahtevnega gospodarskega načrta za leto 1972 izdelali enoten likvidnostni načrt, in načrt optimizacije izkoriščanja proizvodnih potencialov. Potem ko smo od leta 1970 zopet postali dohodkovno zdravi v vseh organizacijah združenega dela in v bruti akumulaciji dosegli ugodno rast, je nelikvidnost postala glavno breme naše poslovne aktivnosti. Neposlovno obnašanje naših odjemalcev nam je v visokih terjatvah blokiralo skoraj celotno našo akumulacijo. Ne samo s knjigovodsko ugotovljenim dohodkom, temveč tudi z likvidnostjo smo hoteli postati zdrava poslovna ustvarjalnost.

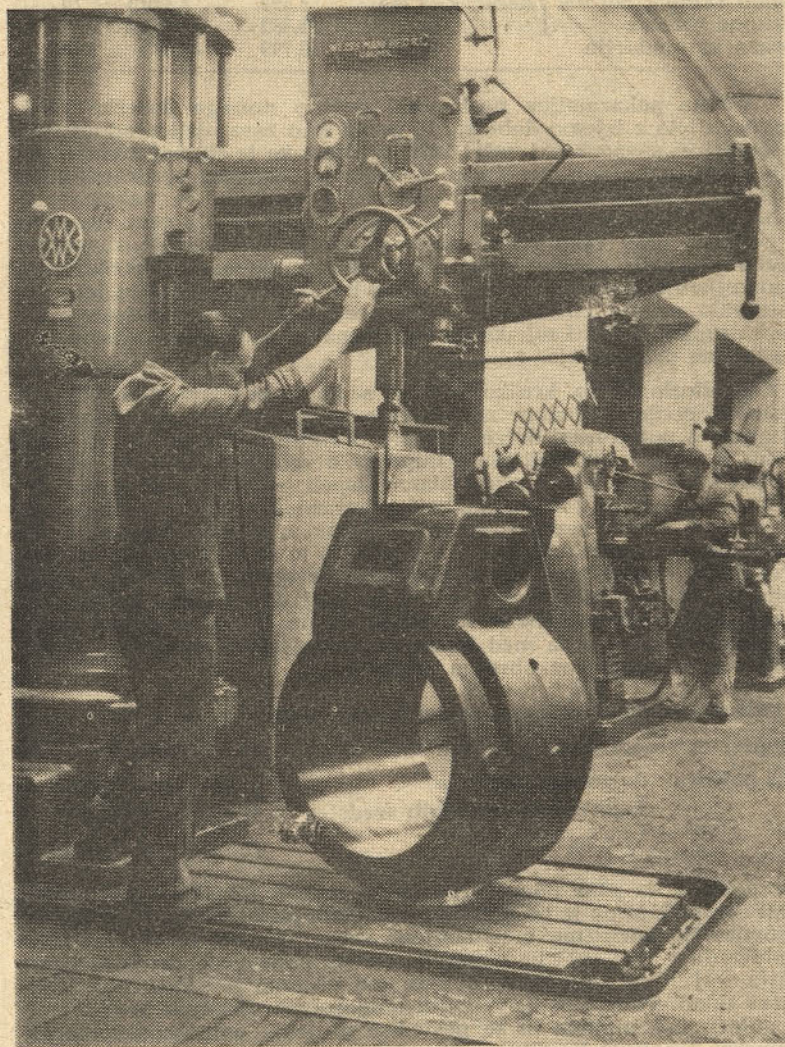
(Nadaljevanje na 3. strani)

ZDRUŽIMO NAPORE

INFORMACIJA O STANJU LIKVIDNOSTI V PODJETJU TER POZIV
K VSEM OBLIKAM ŠTEDNJE

Kot je znano, pestijo naše gospodarstvo nerednosti pri poravnavi finančnih obveznosti podjetij, katere povzročajo z nakupom materialov in uslug za svoje poslovanje preko svojih zmožnosti in razpoložljivih sredstev. Ta nelikvidnost sega na vsa področja družbenih odnosov, tudi izven gospodarstva in predstavlja resno oviro pri uveljavljanju ustavnih dopolnil v samoupravljanju, saj pravice delavcev o razpolaganju z novo ustvarjeno vrednostjo preprosto ni mogoče učinkovito izpeljati, ker imajo svoja sredstva blokirana pri tistih, ki čezmerno trošijo. Iz tega razloga je v letošnji jugoslovanski gospodarski politiki posvečeno največ pozornosti razreševanju finančnega stanja podjetij, prav tako pa nova zakonodaja s sankcijami zoper kršitelje reda skuša zagotoviti, da se bodo vsa podjetja ravnala v poslovnih odločitvah kot dober gospodar. V našem lastnem interesu in interesu celotnega gospodarstva odločno podpiramo izvajanje sprejetih stališč družbeno-političnih organov tudi v našem podjetju, saj je črna metalurgija še prav posebej občutila trajno pomanjkanje obratnih sredstev, poleg tega pa je morala že itak skromna svoja sredstva puščati na tržišču pri kupcih, ki se ne obnašajo kot dober poslovni partner. Zato smatra komisija, da je za uspešnost in trajnost te akcije potrebna podpora slehernega sodelavca v kolektivu, zlasti še, ker želimo, da bi teže posledic premanjše likvidnosti prebrodili kar najhitreje ter nam bo zagotovitev zmernejših stroškov v poslovanju znotraj podjetja prav gotovo v veliko oporo pri utrjevanju naše moči izven podjetja.

(Nadaljevanje na 2. strani)

GOSPODARSKI NAČRT 1973

Predlog gospodarskega načrta za leto 1973 je bil sprejet na 18. zasedanju delavskega sveta tovarne, dne 28. decembra 1972.

Novo gospodarsko leto pomeni tudi spremembo pogojev gospodarjenja. Zvezna skupščina je na zasedanju 21. julija 1972 sprejela nekatere zakone, ki bodo vplivali na obnašanje in poslovne rezultate gospodarskih in negospodar-

skih organizacij združenega dela v tem in prihodnjih letih. Namen teh zakonov je urediti odnose med podjetji v pogojih tržnega gospodarjenja, povečati skrb za učinkovito in vestno gospodarjenje ter tako postopoma odpraviti nelikvidnost in omogočiti gospodarstvu, da snuje svoje poslovne načrte na trdnih temeljih.

(Nadaljevanje na 4. strani)

ZDRUŽIMO NAPORE

(Nadaljevanje s 1. strani)

V teku preteklega leta smo železarji posvetili vprašanju likvidnosti našega podjetja že več razprav, tako v strokovnih službah, ekonomsko poslovnem odboru in v centralnem delavskem svetu, na katerih smo sprejeli ukrepe, ki naj nam zagotovijo, da svoj žiro račun deblokiramo do konca leta 1972 in še posebej, da za prihodnje podredimo poslovanje železarne okviru bilance razpoložljivih sredstev. V tej prvi etapi prizadevanj, da izboljšamo likvidnost smo svoje akcije usmerili predvsem v osnovni pogoj — deblokado žiro računa. Danes lahko poročamo, da smo tudi uspeli, saj je naš žiro račun št. 507-00-601-10082 od 15. decembra 1972 pri banki zopet odprt. Ta dogodek je seveda lahko le rezultat smotrno postavljenih ter izvajanih nalog. Za to priliko smo skušali še pred zaključnim računom za leto 1972 na podlagi ocene prikazati dohodek in sredstva ustvarjena v preteklem letu. Podatki nedvomno kažejo na uspehe in tudi težave poslovanja:

v 000 din	Ocena			Indeks 72/71
	1970	1971	1972	
Celotni dohodek	176.066	290.712	401.400	138
Dohodek	66.604	90.050	109.163	121
Pogodbene in zak. obveznosti	10.276	10.026	17.935	178
Osební dohodki	49.371	63.082	78.975	125
Amortizacija	7.252	13.255	30.000	227
Rezervni sklad	1.500	1.660	—	—
Poslovni sklad	533	835	830	—
Sklad skupne porabe } dobiček	3.264	3.697	7.320	70
Skupne rezerve	1.660	11.352	4.103	—
Bruto akumulacija	14.209	30.799	42.253	136

Večina pokazateljev poslovanja znatno presega dosežke predhodnega leta z izjemo dobička, ki pa je sam zase nižji v odnosu na leto 1971 in gospodarski načrt 1972, medtem ko je skupaj z amortizacijo zadovoljivo povečan. Padec dobička je posledica predvsem dveh razlogov, celotna oskrba nove valjarne je bazirala na nakupu polfabrikata v pretežni večini iz inozemstva, kateremu je cena nenehno v porastu, prav tako pa so narasli stroški proizvodnje v tovarni preko planskih okvirov, kar oboje znižuje donosnost poslovanja. Pomanjkanje lastnega surovega jekla bo zlasti v letošnjem letu zaostrovalo pogoje poslovanja in na pretežnem delu proizvodnje ne bomo mogli dovoliti nikakršne neracionalne potrošnje, oziroma nerentabilne proizvodnje.

Če skušamo na kratko oceniti sedanjo problematiko gibanja sredstev podjetja, potem ne moremo mimo dejstva, da smo podhranjeni s potrebnimi dolgoročnimi obratnimi sredstvi, saj je odliv naših sredstev za kreditiranje kupcev še vedno zelo močan in vse do pred koncem leta z njimi nismo uspeli pokriti svojih zalog. To je naposled uspelo z bistvenim znižanjem zalog, zlasti pri polizdelkih, ki so sredi leta že nenormalno narasli kar za polovico začetne vrednosti. Skupno povečanje zalog v letu 1972 le za 5% predstavlja napredek, če upoštevamo, da je fizična proizvodnja v tem času povečana za 18,1%. Prav gotovo pa je za bolj ekonomično poslovanje z zalogami možno storiti še marsikaj. Znano je, da so zaloge materiala zelo visoke in se med letom ne zmanjšujejo ter po nepotrebnem vežejo dragocena obratna sredstva.

Ocena pokritja zalog za preteklo leto znaša:

Povprečna vrednost zalog v letu 1972	65.530 tisoč N-din
Viri pokritja: dolgoročni krediti	25.746 tisoč N-din
lastni sklad obratnih sredstev	41.000 tisoč N-din
	66.746 tisoč N-din

kar pomeni, da smo zaloge vrednostno pokrili s kvalitetnimi obratnimi sredstvi, to pa je po sedanjih predpisih pogoj, da lahko sredstva amortizacije koristimo v namenjene svrhe. Zaradi večanja obsega poslovanja v letu 1973 bodo seveda zaloge porastle in bodo viri pokritja kaj hitro prekratki, kolikor ne uspemo povečati tudi svoj lastni sklad. Pomoč bank v obliki dolgoročnih obratnih sredstev je še odločno premajhna in se posledice preteklo politike v sedanjih razmerah omejenih kreditnih potencialov vlečejo naprej kot rdeča nit.

Naše terjatve do kupcev so v porastu kljub večjemu uspehu pri izterjavah. Boljši pritek plačil prikazuje naslednja tabela:

Pritek plačil	1.—31. 12. 71	%	1.—31. 12. 72	%	Indeks 72/71
— gotovina	71.996	30	109.248	30	152
— kompenzacije in asignacije	169.389	70	255.203	70	145
Skupaj	241.385	100	364.451	100	147
— plačana realizacija	276.114	87	384.421	95	139

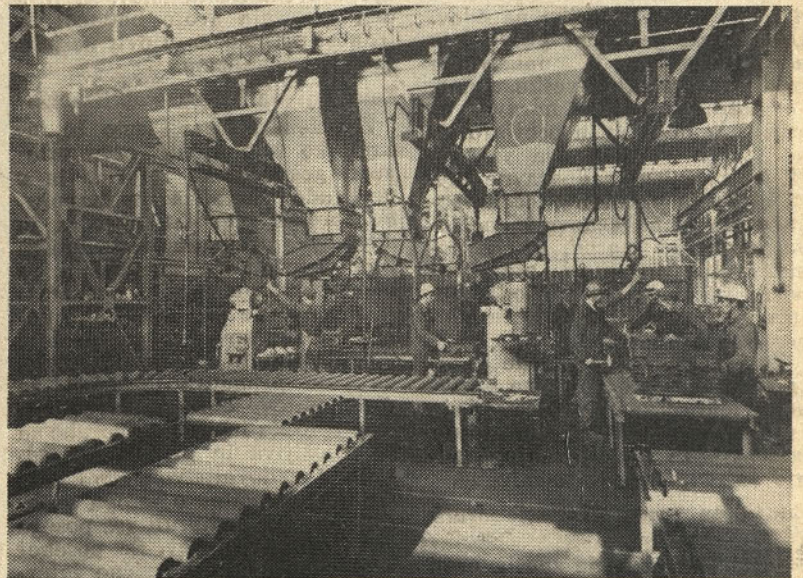
Očitno so bili doslej podvzeti ukrepi na tržišču še vedno premalo učinkoviti, ker bo v prihodnje potrebno zagotoviti ustavitev naraščanja in postopno zmanjševanje dolgovanj nasproti železarni. Sedaj nam kupci vežejo sredstva 70 dni in smo v primerjavi z ostalimi

jugoslovanskimi železarnami dokaj ugodni, primerjava pa nam dosti ne pomeni, če upoštevamo, da zaradi ogromnega nakupa jekla v tem letu potrebujemo tudi dosti več sredstev kot ostali. Prav tako imamo del kupcev, ki nam dolguje preko 90 dni ter smo po najnovejših predpisih dolžni znesek v višini 12,5% od teh dolgovanj odpisati od dobička ustvarjenega v preteklem letu že pri zaključnem računu. Kljub temu, da višina odpisa večinoma ni izgubljena, ker imamo vse kupce iztožene in bodo zneski poravnani kasneje ter s tem povečana lastna obratna sredstva naslednjega obdobja, bo ta nova mera prizadela naš dohodek iz leta 1972 za približno 1 milijon din. Sprva smo pričakovali nekoliko manjši znesek, vendar so vsesplošna prizadevanja za lastno likvidnost v okviru zakona povzročila, da je bil dotok plačil od kupcev v decembru slabši.

Kratka ocena najbistvenejših postavk bilance obratnih sredstev izgleda takole:

Aktiva (v 000 din)	Ocena		Indeks 72/71
	31. 12. 1971	31. 12. 1972	
Zaloge	63.908	67.353	105
Terjatve pri kupcih	70.832	88.361	124 (ca. 70 dni)
Pasiva			
Poslovni sklad	40.632	41.000	101
Obveznosti dobaviteljem	47.938	54.861	114 (ca. 50 dni)
Dolgoročni krediti	26.393	25.805	97
Kratkoročni krediti	15.100	71.917	476

Celotne bilance v tem trenutku še ni mogoče izdelati, vendar iz prikaza izstopa močan porast kratkoročnih kreditov. Predvsem velja poudariti, da je močno povečana izvozno-uvozna dejavnost omogočila najemanje večjih kreditov za te namene: v letu 1971 38,1 milij. din, v letu 1972 nekaj nad 69 milij. din, kar predstavlja 80% več. Vsakršno popuščanje v izvozni enakomernosti ima seveda za posledico težave pri vračilih teh kreditov in prav tako močno povečevanje uvoza kot je slučaj pri nas ne gre v nedogled brez zagotovitve dolgoročnih kreditov. Potrebne konverzije kratkoročnih kreditov v zaproseni dolgoročni višini pri bankah še nismo dosegli.

Delo na strojih v livarni specialne litine

Vsa razmišljanja v smeri zagotovitve likvidnosti podjetja, to je takšnega stanja, ko bomo vse tekoče obveznosti za obratovanje lahko zagotovo tudi tekoče poravnali in za vse poslovne odločitve imeli pokritje v planiranih in realiziranih sredstvih, nas privedejo v že uvodoma izrečeno misel in potrebo po dobrem gospodarjenju. Racionalno organizirano in varčno ravnanje proizvodnih dejavnikov ter poslovna morala v odnosih izven podjetja na tržiščih nam mora postati vsakdanja praksa. Ukoreniniti je potrebno miselnost, da mora biti delo vsakega poedinca, skupine ali sektorja merjeno, naloge na podlagi okvirnega plana konkretno določene, nosilci nalog pa zadolženi za izvedbo, odnosno, da ne prekoračijo pooblastil. Likvidnost pomeni tudi nizke zaloge, poceni tehnološke rešitve, varčno porabo materiala in sredstev, hitre rešitve, delno in ustvarjalno klimo ter prizadevnost vseh sodelavcev. Smatramo, da je potrebno razviti v podjetju varčevanje na vseh nivojih, da bo naš odnos do sredstev podjetja enak tistemu do zasebne lastnine in da bo naše delo usmerjeno v kreativno oblikovanje novih, boljših rezultatov dela. Pozivamo vse sodelavce v železarni, da brez odlašanja podpremo in solidarno gremo v to akcijo podjetja, ki naj zagotovi predvsem nam čimprej doseči mesto med solidnimi, dobrimi gospodarskimi podjetji, ki bodo sposobna suvereno vleči razvoj napredka naprej. Naši uspehi v tem pogledu bodo najbolj čista podpora širši domovini. Številne in raznolike so možnosti za takšna prizadevanja, zato lahko pričakujemo, da jih bomo ob pomoči in vodstvu vseh družbeno-političnih dejavnikov znali tudi poiskati.

Komisija za spremljanje likvidnosti v podjetju

SKLENILI SMO LETO 1972

(Nadaljevanje s 1. strani)

Uspehi skupnih nastopov

S celotno prizadevnostjo smo relativno zoževali terjatve kupcev in išrili finančne vire za proizvodnjo. V borbi za deblokado žiro računov se je prva teh neprijetnih okvirov rešila in to sredi leta 1972 železarna Ravne, sledila ji je v decembru železarna Store, najtežji problem železarna Jesenice pa je bila na vrsti šele tik pred sklenitvijo leta 1972.

Največji uspehi skupnega prizadevanja združenega slovenskega železarstva v preteklem letu so bili:

— intervencijsko reševanje za redno izplačevanje osebnih dohodkov

— učinkovito obračanje skupnih bančnih in drugih finančnih sredstev, kar je omogočilo relativno tekoče oskrbovanje s surovinami zlasti iz uvoza

— skupno reševanje problematike terjatev, ki se kljub povišanju realizacije za 15 % med letom niso povišale

— pridobitev dodatnih kratkoročnih in dolgoročnih kreditnih finančnih likvidnostnih virov v višini 80 milij. din

— izposlovali odstop anuitet republike za leto 1972 združene, mu podjetju za kredite, dane železarnam iz sredstev federacije

— odločitev LB za sodelovanje pri gradnji osrednjega objekta srednjeročnega razvojnega programa ZP — valjarne za hladno valjane trakove in pločevino z dodeljenim kreditom v višini 150

milij. din in prevzeto garancijo za inozemske kredite

— začetek oskrbovanja železarne Štore z bogato brazilsko rudo

— redno oskrbovanje s ferolegurami in starim železom ter skupni nastop za objektiviziranje obračuna egalizacijskega sklada starega železa ZJZ

— povečanje blagovne izmenjave z vzhodno evropskimi državami

— ubrano delo raziskovalne dejavnosti

— uspešna izpeljava prve faze integracijskega povezovanja kovinske industrije in ZPSŽ z zasnovano ustanovitvijo poslovno interesne skupnosti proizvodnje in predelave jekla. V tej poslovni skupnosti bodo v združena podjetja združeni proizvajalci cestnih in železniških vozil, bele tehnike, strojogradnje in jeklenih konstrukcij, ZP slovenske železarne in blagovni promet

— uspešna izvedba prve faze priprav za osnove TOZD v organizacijah združenega dela in samoupravnih sporazumov med TOZD in med organizacijami združenega dela v ZPSŽ

— prisotnost pri predstavnih organih, ki je imela svoj vpliv zlasti na besedilo družbenega načrta razvoja SRS od leta 1971 do 1975.

In rezultati poslovanja

Ob ugotavljanju dobrih dosežkov železarske skupnosti moramo izluščiti tudi tisto, kar nas zadržuje ali celo vleče nazaj.

Kot prvo — ne moremo se posebnost pohvaliti s proizvodnjo grodija in surovega jekla. Medtem ko smo v tej substanci, od katere je odvisen obseg proizvodnje vseh obratov železarn,

napredovali lani napram letu 1970 za 7 %, je letošnja rast na proti letu 1971 pri grodiju le za 4 %, pri surovem jeklu pa za 1,6 %.

Dosegli smo:

— surovega železa	189.000 t	104,1	
— surovega jekla	681.000 t	101,6	
— blagovne proizvodnje	594.000 t	105,1	107
— realizacije	2.593 milij. din	114,6	124
— izvoza	12.250.572 \$	154,5	120
— zaposlenih	11.788	100,8	105,7
— sklad OD	406 milij. din	123	123
— poprečnih OD neto	1.970 din	122	119
— akum. bruto	386 milij. din	134	

indeks 71/72

SRS

Iz primerjave z gibanjem gospodarstva v SRS se vidi, da so osebni dohodki v ZPSŽ rastle relativno hitreje kot poprečno v republiki. Ugodno je tudi gibanje bruto akumulacije to je seštevka amortizacije in dobička. Rezultati so dokaz dobrega dela in ugodnih učinkov spremenjenih cen jekla. Akumulacija se bo pa zmanjšala za na up prodano blago, ker terjatve presegajo 90 dni, kar bo že na dan 1. 1. 1973 pomenilo zmanjšanje sredstev za okrog 16 milijonov din. To pomeni, da se nam v prihodnje ne

bo rentiralo prodajati blaga slabim plačnikom.

V letnem načrtu proizvodnje smo predvidevali 208.000 t surovega železa in 718.665 t surovega jekla, kar pomeni, da smo za načrtovano proizvodnjo zaostali za 9,2 % oziroma za 5,3. Le delno lahko ta zaostanek opravičujemo z redukcijo električne energije in drugimi objektivnimi vzroki.

Posamezne železarne so k proizvodnemu rezultatu čelga podjetja prispevale:

	Jesenice	Ravne	Store	ZPSŽ
— surovo železo	75		25	100
— surovo jeklo	69	26	5	100
— blagovna proizvodnja	58	20	22	100
— realizacija	55	29	16	100
— izvoz	37	39	24	100
— zaposleni	48	32	20	100
— sklad osebnih dohodkov	48	33	19	100
— akumulacija bruto	51	39	10	100

Na podlagi dosežkov v letošnjem letu stopamo načrtno v novo letno obdobje.

Likvidnost motiv leta 1973

Z bilanco poslovanja za leto

— surovega železa	205.000 t	107,4	
— surovega jekla	754.000 t	107,7	
— blagovne proizvodnje	657.580 t	107,5	106,5
— realizacije	2.745 milij. din	114,6	118
— izvoza	17.120.596 \$	159,9	112
— sklad OD	454 milij. din	112	114

1972 in celotne naše aktivnosti smo za leto 1972 torej v glavnem lahko zadovoljni. Za naslednje leto želimo, da bi po zastavljeni poti šli dalje.

Načrt predvideva:

	indeks 72/73	SRS
— surovega železa	107,4	
— surovega jekla	107,7	
— blagovne proizvodnje	107,5	106,5
— realizacije	114,6	118
— izvoza	159,9	112
— sklad OD	112	114

Tako načrtano proizvodnjo bo možno doseči z:

- urejenim oskrbovanjem
- učinkovitim financiranjem
- uspešnim vodenjem tehnološkega procesa
- vzpodbudno in pravično delitvijo osebnih dohodkov
- sprotnim izpolnjevanjem proizvodnih naprav.

Izbira in selektivnost kupcev po plačilni disciplini bo glavni pogoj za doseganje vseh drugih predvidenih rezultatov. Na koncu leta dosežena deblokada vseh žiro računov je bil velik uspeh leta 1972, še večji uspeh leta 1973 pa bi bila celoletna likvidnost. To pa zahteva razsodno in dobro prodajno politiko, ki se pri referentu, ki pogodbe pripravlja, le odraža, kreira pa resnično v proizvodnji.

Likvidnost naj bi bila motiv, iz katerega bodo razvite vse druge proizvodne poslovne naloge — optimalno koriščenje proizvodnih zmogljivosti za določenega plačilno sposobnega kupca. Boljša organiziranost in učinkovit vpliv proizvajalcev na poslovno dogajanje bo važen pogoj poslovnim uspehom. V novem letu

moramo zato do konca izpeljati delovanje TOZD, urediti medsebojne odnose med TOZD v organizacijah združenega dela in na ravni združenega podjetja.

Razumevanje, ki ga je pokazala družba z dodelitvijo likvidnostnih kreditov, odstopljenimi anuitetami, odloženim vračanjem kredita in z odobritvijo investicijskih kreditov ter deviznih garancij, bi moralo v vseh naših delovnih organizacijah na Jesenicah, na Ravnah in v Štorah pomeniti cepivo, ki bo pregnalo vse notranje slabosti, ki nam hromijo podjetniški organizem in zmanjšujejo poslovne rezultate. To bo najboljši način izražene hvaležnosti; za uspeh te akcije pa nihče ni tako zainteresiran kot mi sami.

Z željo, da bomo v novem letu nadaljevali pot napredka in uveljavljanja slovenskega železarstva, želim vsem delavcem v organizacijah združenega dela — gorenjskim, koroškimi in štajerskim jeklarjem ter njihovim družinskimi članom

srečno in uspešno novo leto 1973.
Gregor Klančnik

Vse manj starega železa za železarne

Problem organizacije in zbiranja sekundarnih surovin, zlasti vse večja deficitarnost starega železa kot ene izmed osnovnih surovin za železarne in livarne, kar ima za posledico iz leta v leto večji uvoz starega železa, so bili povod, da je redakcija »Privrednega pregleda« organizirala sestanek za to vprašanje.

Sestanka, oziroma razgovora za »okroglo mizo« so se udeležili najvidnejši predstavniki in strokovnjaki iz te dejavnosti, med ostalimi tudi predstavniki zvezne gospodarske zbornice — odbora za odpadne surovine in predstavnik Združenja jugoslovanskih železarn.

Obstajata dva osnovna problema, čeprav tudi tretjega, to je vprašanje cene, ne smemo zamenjati. Prvi problem je nesorazmeren porast porabe starega železa v odnosu do razpoložljivega jekla, na to je vplivala gradnja električnih peči, tako v okviru jugoslovanskih železarn, kakor tudi pri podjetjih, ki niso članice našega združenja in nadalje vse večja poraba starega železa v livarnah. Že sedaj porabijo livarne okrog 90.000 ton najkvalitetnejšega starega železa, v bližnji prihodnosti pa računajo, da se bo poraba dvignila na okrog 200.000 ton.

Drugi problem pa je v samem zbiranju starega železa.

Čeprav nas železarje zanima samo staro železo, to je, koliko ga zberejo podjetja za promet z od-

padki, koliko ga prejmejo železarne, koliko se ga proda drugim koristnikom itd., je za oceno te celotne dejavnosti v gospodarstvu važna tudi celotna situacija.

S prometom z odpadnimi surovinami se ukvarja v SFRJ 92 podjetij, ki imajo 322 odkupnih postaj in 5431 zaposlenih. Od tega imamo v SRS dve odkupni podjetji z 90 odkupnimi postajami in 1048 zaposlenimi, kar pomeni, da pride v Slovenijo ena odkupna postaja na okrog 225 kvadratnih kilometrov in 19.200 prebivalcev, v ostalih republikah pa pride ena odkupna postaja na okrog 1015 kvadratnih kilometrov ter 81.000 prebivalcev.

V letu 1971 je bilo zbranih v SFRJ 865.075 ton raznih odpadkov, to je 42 kg na prebivalca, v SR Sloveniji pa 263.350 ton, oziroma 152 kg na prebivalca, povprečje 42 kg pa se v ostalih republikah zmanjša na vsega 32 kg na prebivalca.

Zbrane količine po odkupnih postajah v povprečju v SR Sloveniji in ostalih republikah ne izkazujejo ogromnih razlik. Tako je bilo zbranih v SR Sloveniji v (Nadaljevanje na 4. strani)

Gospodarski načrt 1973

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predlagani gospodarski načrt pomeni nadaljnjo rast in razvoj podjetja, pred kolektiv Železarne Štore pa postavlja nove, obsežne in odgovorne naloge.

Plan proizvodnje izkazuje določeno povečanje in kakovostni premik v proizvodnji in to v predelavi jekla, v proizvodnji in obdelavi livarskih proizvodov, kakor tudi v proizvodnji grodlja.

1. Predvidena proizvodnja poobratih:

	Dosežena 1972	Plan 1973	Indeks
Elektroplavž	47.202	45.000	95,3
Jeklarna — SM	35.683	18.000	50,4
Jeklarna — EL	—	30.000	—
Valjarna I.	28.639	27.000	94,3
Valjarna II.	52.151	65.000	124,6
Jeklovlek	2.701	3.800	140,6
Šamotna	4.483	1.360	30,3
Skupaj 114 sklop	170.859	190.160	111,3
Livarna I.	21.436	25.420	118,6
Livarna II.	5.899	6.000	101,7
Skupaj 117 sklop	27.335	31.420	114,9
MO — sklop mehanske obdelave	2.407	3.300	137,1
Skupaj podjetje	200.601	224.880	112,1

— Nižja proizvodnja grodlja se planira zaradi remonta ognje-vzdržne obloge TH peči.

— SM peč preneha z obratovanjem v mesecu juniju.

— V drugem polletju začne obratovati nova elektroobložna peč in naprave za kontinuirno vli-vanje gredic.

— Šamotna preneha z obratovanjem v mesecu aprilu.

— Valjarna II. preide v II. polletju na delo v štirih izmenah.

— V livarni I. se poveča proizvodnja zaradi aktiviranja centralne hale, stranske hale in nove pri-prave peska.

— V livarni II. se planira aktiviranje nove čistilnice, priprave peska, novega para kaluparskih strojev Malcus in Univerzalnega kaluparskega stroja KFA-10.

— Povečano proizvodnjo v MO bodo omogočali že aktivirani novi obdelovalni stroji.

2. Predvidena realizacija poobratih:

	Dosežena 1972	Plan 1973	Indeks
Elektroplavž	26.184	32.465	123,9
Valjarna I.	90.652	86.349	95,2
Valjarna II.	143.571	207.331	144,4
Jeklovlek	16.330	25.750	157,6
Šamotna	4.705	—	—
114 sklop	281.442	351.895	125,0
Livarna I.	53.672	61.231	114,1
Livarna II.	52.672	39.215	120,0
117 sklop	86.344	100.446	116,3
MO — mehanska obdelava	27.160	46.700	171,6
Skupaj osnovni obrati	394.946	499.041	126,3
Skupaj podjetje	394.946	516.000	130,6

K višji realizaciji prispevata v 114. sklopu valjarna II. in jeklovlek s povečano proizvodnjo, v 117. sklopu pa livarna I. s povečano proizvodnjo, livarna II. pa s kvalitetno preusmeritvijo, mehanska obdelava bo povečala proizvodnjo in s tem tudi realizacijo.

3. Izvoz — uvoz

Značilnost letošnjega plana izvoza — uvoza je ta, da je delež uvoza povečan, ker nimamo lastne surovinske baze — surovo jeklo. Predviden znesek za uvoz gredic znaša 6.450.000 \$. V primeru, da gredic ne bi bilo potrebno uvažati, bi izvoz presegal uvoz z 20,9 %.

4. Delovna sila

Za navedeno proizvodnjo je predvideno 2.600 zaposlenih za ce-

lotno podjetje. Po sklopih in službah je zaposlitev naslednja:

114. sklop	848
117. sklop	553
Sklop MO	204
Energetika	112
Vzdrževanje	419
Sektorji	464
Skupaj podjetje	2.600

Povečanje delovne sile v primerjavi z dejansko zasedbo v preteklem letu znaša za celo podjetje 8 %.

5. Osebnih dohodki

Povprečni OD na zaposlenega se planira v višini 2.100 din/neto na mesec, kar je v skladu s samoupravnim sporazumom in planirano produktivnostjo in predstavlja 10 % povečanje od povprečno doseženih OD v letu 1972.

6. Produktivnost

	Doseženo 1972	Plan 1973	Indeks
ton/zaposl. na mesec	8,1	8,8	108,6
din realiz./zap. na mesec	13.767	16.538	120,1

Tudi produktivnost kaže porast napram letu 1972, zato je povečanje OD upravičeno.

7. Finančni rezultat

	tišoč
1. realizacija	516.000
2. materialni stroški	316.821
3. ostali stroški	15.910
4. skupaj (2+3)	332.731
5. amortizacija	35.088
6. obveznosti	27.743
7. OD (2.100 — na 2.600 zap.)	96.000
skupaj (4+5+6+7)	491.562
8. dobiček	24.438

Višino dobička 24.438 tisoč din bo možno doseči le, če bo realizirana planirana količina blagovne

proizvodnje, dosežene planirane prodajne cene, predvsem pa višina stroškov ne sme preseči plan-skih normativov. Višina stroškov znaša kar 65 % od realizacije, zato bo potrebna skrb in napor vseh, torej celotnega kolektiva po svojih možnostih in obsegu, da stroški ne bodo preseženi.

Gospodarski načrt za leto 1973 je v vseh elementih realno postavljen in ga bo zato možno s skupnimi naporoma vseh zaposlenih tudi preseči.

Plan je cilj, ki sam zase ničesar ne zagotavlja, temveč bodo rezultati odvisni od dejanskega dela, torej skupnih naporov celotnega kolektiva.

Ž. D.

Vse manj starega železa za železarne

(Nadaljevanje s 3. strani)

povprečju na odkupno postajo 2.920 ton sekundarnih surovin, od tega 1.800 ton starega železa in ostružkov, v ostalih republikah pa v povprečju 2.600 ton vseh sekundarnih surovin, od tega 1.700 ton starega železa in ostružkov.

Cisto drugačna pa je slika, če preračunamo zbrane količine na zaposlenega. V SR Sloveniji je bilo v povprečju na zaposlenega v dveh organizacijah za zbiranje odpadnega materiala zbranega okrog 250 ton sekundarnih surovin na leto, od tega 154 ton starega železa in ostružkov, v ostalih republikah pa le 112 ton sekundarnih surovin, od tega okrog 73 ton starega železa in ostružkov.

Na žalost nimam na razpolago celovitih podatkov, zato ni mogoče podati slike po posameznih republikah. Toda že iz podanega je dovolj jasno razvidna razlika v posameznih učinkih v SR Sloveniji, kjer obstajata samo dve močni organizaciji za promet s sekundarnimi surovinami z 90 odkupnimi postajami, ki dobro pokrivajo ves teren ter ostalimi republikami z 90 organizacijami in nezadostno razvejano odkupno mrežo.

V letu 1971 je bilo odkupljeno 556.698 ton starega železa in ostružkov, od tega okrog 75 % iz gospodarskih organizacij ter le okrog 24 % iz negospodarstva. Od te količine sta zbrali dve podjetji v SR Sloveniji 162.006 ton, to je okrog 29,2 %. Da bi lahko približno realno ocenili uspešnost v zbiranju odpadnega železa, bom uporabil podatek o porabi jekla v letu 1970 (revija Čelik, št. 39/1972), in sicer: SFRJ 2.658.000 ton, od tega v SR Sloveniji 496.000 ton, oziroma ostale republike 2 milijona 162.000 ton. Iz tega izhaja, da je bilo v SR Sloveniji zbranega okrog 32,6 % od uporabljenega jekla, v ostalih republikah pa le 18,2 %. Z ozirom, da slovenski podjetji s svojo odkupno mrežo segata deloma tudi v sosednje republike, bi verjetno bila realna slika podana z razmerjem okrog 30 % in 20 %. Razlika v učinku je očitna ter dokazuje, da znatne količine odpadnega železa čakajo na boljše čase, to je, na boljše ceno in na to, da se mu odkupna mreža približa.

Glavni potrošniki starega železa so železarne in livarne, znatne količine pa podjetja prodajajo

kot uporaben material — v letu 1971 okrog 9,7 %. V letu 1971 so podjetja za promet s sekundarnimi surovinami izdobračila 543.669 ton železnih odpadkov, od tega 54.544 ton ostružkov ter 449.125 ton starega železa.

Železarnam, članicam ZJŽ in jadranski železarni v SPLITU, ki ni članica ZJŽ, je bilo skupaj dobavljeno 87.791 ton ostružkov, to je 93 %, starega železa pa 310.327 ton, to je 69 % od prodanega starega železa, ostalo pa livarnam, kot uporabno in v izvoz.

Od dobavljene količine 310.327 ton železarnam, je po oceni prevzela jadranska železarna v Splitu okrog 60.000, okrog 20.000 ton pa livarne v okviru železarn (Ilijaš, Vareš), 231.000 ton pa se je vrnilo železarnam članicam ZJŽ za ponovno pretopitev v jeklo, to pa je komaj 51 % od zbranega starega železa, odnosno okrog 8,6 % od porabljenega jekla.

Če upoštevamo napoved predstavnika združenja livarn, da se bo poraba v livarnah v bližnji prihodnosti podvojila, da se gradijo novi agregati tudi izven Združenja jugoslovanskih železarn, ki so veliki potrošniki starega železa, bo situacija v preskrbi s starim železom, v kolikor se ne bo zbiranje na domačem tržišču bistveno izboljšalo, več kot kritična.

Leta 1960 smo uvozili 14,1 %, leta 1965 pa 16,4 % vseh naših potreb po starem železu, v letu 1973 pa se predvideva že 32,7 % starega železa iz uvoza, odnosno dobave od podjetij za promet s sekundarnimi surovinami bodo pokrivala le okrog 18 % od celotnih naših potreb po starem železu, medtem ko so npr. leta 1965 z dobavami iz domačih virov krili še okrog 42,2 % potreb jugoslovanskih železarn.

Da ne bi bilo nesporazuma in napačne ocene naporov podjetij za promet z odpadki, bi navedel še, da so po podatkih zvezne statistike podjetja za promet s sekundarnimi surovinami povečala količinski promet od leta 1969 na 1971 za okrog 41 %, promet s kovinskimi odpadki za okrog 34,5 %, promet s starim železom pa za okrog 33 %, kar dokazuje stalno rast teh podjetij, njihovo zainteresiranost na zajemanju čim večjih količin odpadnega materiala, med drugim tudi starega železa.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

SKLEPI 11. SEJE DELAVSKEGA SVETA ZDRUŽENEGA PODJETJA SLOVENSKE ŽELEZARNE Z DNE 26. DECEMBRA 1972

1. Delavski svet je vzel na znanje informacijo o izvrševanju sklepov zadnje seje in ugotovil, da se zadovoljivo izvršujejo. Delavski svet je vzel na znanje tudi odlok izvršnega sveta Slovenije o formiranju posebnega poslovnega sklada na nivoju Zdrženega podjetja in naroča generalnemu direktorju, da za prihodnjo sejo delavskega sveta pripravi podrobno analizo vzrokov za nedoseganje fizičnega obsega plana za leto 1972 v železarnah.

2. Delavski svet je obravnaval program proizvodnje, realizacije in izvoza Zdrženega podjetja slovenske železarne za leto 1973 in ga sprejema ter naroča generalnemu direktorju, da za prihodnjo sejo delavskega sveta pripravi podrobno analizo vzrokov za nedoseganje fizičnega obsega plana za leto 1972 v železarnah.

3. Delavski svet je obravnaval program proizvodnje, realizacije in izvoza Zdrženega podjetja slovenske železarne za leto 1973 in ga sprejema ter naroča generalnemu direktorju, da na prihodnji seji delavskega sveta poroča o rešitvi oskrbovanja Železarne Store z gredicami v okviru slovenskih železarn.

4. Delavski svet je sprejel informacijo generalnega direktorja o urejevanju likvidnosti v Zdrženem podjetju slovenske železarne in v zvezi s tem sklenil:

3.1. Pri Ljubljanski banki se iz sredstev, ki jih reoskontira Narodna banka najame dolgoročni kredit za obratna sredstva v višini 20 milijonov din za dobo 5 let in pol, ter ob običajni obrestni meri.

Sredstva kredita se bodo v prvi fazi uporabila za sanacijo nelikvidnosti v železarnah, kasneje pa za financiranje obratnih sredstev na tistih področjih, kjer je to s stališča vseh treh železarn najbolj koristno.

3.2. Delavski svet odobri najetje kredita v višini 17,6 milijonov din pri Poslovni banki iz depozitov republike za dobo dveh let in obrestno mero 7 %.

3.3. Delavski svet pooblašča poslovni odbor združenega podjetja, da izpelje vse operativne naloge za realizacijo odstopa anuitet SRS za leto 1972 iz kreditov danih iz sredstev federacije Zdrženemu podjetju slovenske železarne.

5. Delavski svet je sprejel informacijo o uresničevanju ustavnih dopolnil v ZPSZ s tem, da komisija pripravi osnutek najkasneje do sredine februarja in ga posreduje tovarnam združenega podjetja.

6. Na podlagi proučitve ekonomsko-tehnične utemeljenosti pripojitve gostinskega podjetja Železar k ZPSZ Ljubljana — ŽELEZARNI Jesenice in v zvezi z izvedenim referendumom v gostinskem podjetju Železar ter sklepom delavskega sveta gostinskega podjetja Železar, s katerim je v identičnem besedilu sprejeta statusna pogodba, delavski svet ZPSZ Ljubljana sprejema sklep, da se gostinsko podjetje Železar pripoji k ZPSZ Ljubljana — Železarni Jesenice najkasneje do 31. 12. 1972.

Delavski svet ZPSZ se strinja, da se poslovni predmet ZPSZ Ljubljana — Železarne Jesenice razširi še na nudenje gostinskih storitev za delavce ZPSZ in goste v ZPSZ Ljubljana — Železarni Jesenice in njenih počitniških domovih.

Prav tako se delavski svet ZPSZ strinja, da ZPSZ Ljubljana — Železarne Jesenice registrira podpisnika za razširjeni poslovni predmet. ZPSZ Ljubljana — Železarne Jesenice naj sama opravi tudi potrebno registracijo svojih počitniških domov.

6. Delavski svet se je strinjal s predlagano razširitvijo poslovnega predmeta Zdrženega podjetja slovenske železarne, tako da se 8. člen, 8.a točka Statuta ZPSZ glasi:

Opravljanje zunanjetrgovinskih poslov:

— izvoz vsega blaga in storitev lastne proizvodnje ter izdelkov kovinsko predelovalne industrije drugih delovnih organizacij, s katerimi imajo tovarne oziroma združeno podjetje sklenjeno pogodbo o dolgoročnem poslovnotehničnem sodelovanju.

Delavski svet pooblašča poslovni odbor, da za vsak primer odobri posamezen posel.

A) DELAVSKI SVET TOVARNE

Na 18. zasedanju delavskega sveta tovarne dne 28. decembra 1972 so bili sprejeti naslednji

SKLEPI:

1. a) Po pregledu sklepov, ki so bili sprejeti na prejšnjem zasedanju, je delavski svet potrdil zapisnik prejšnjega zasedanja s tem, da se naj v smislu poročila vodje STANOVANJSKO-GRADBENE ENOTE pripravijo še predpisi in odredi način prodaje ostalega odpadnega materiala, ki ni več uporabljiv za tovarno, je pa interesanten za prodajo članom kolektiva. Predlog pripravi ustrezna strokovna služba ali delovna enota. Predlog obravnava in dokončno potrdi Odbor za splošne zadeve, normativne akte in informacije.

b) Delavski svet je bil ponovno informiran o stanju likvidnosti v našem podjetju. Delavski svet tovarne podpira likvidnostni načrt, delo komisije za likvidnost in mere, ki jih podvzema podjetje v cilju, da zadržimo likvidnost v letu 1973, ko že stopijo v veljavo nove zakonske odredbe iz paketa mer zoper nelikvidnost.

2. Delavski svet je soglasno sprejel gospodarski načrt za leto 1973 z naslednjimi pripombami in dopolnitvami, ki so bile iznešene in potrjene v razpravi:

a) Gospodarski načrt za leto 1973 je integralna obveznost in zadolžitev proizvodnje, vseh sektorjev, služb in oddelkov in to na vseh nivojih od neposrednega delavca, operativnih vodstev, pa vse do vodstvenih in vodilnih delovnih mest v podjetju. Temu zaporedju ustreza tudi obseg odgovornosti za racionalno delo in gospodarjenje z družbenimi sredstvi ter za realizacijo planskih nalog.

b) Za realizacijo gospodarskega načrta v letu 1973 je zelo pomembna usklajenost in realizacija investicijske izgradnje s samim gospodarskim načrtom. Zaradi tega je potrebno narediti na-

tančen plan investicijske izgradnje za posamezne obrate in sklope za leto 1973 po dinamiki, obsegu del, finančnem angažiranju itd. Po takšnem planu dajejo zahteve tudi vsi sklopi in ta plan mora biti sestavni del gospodarskega načrta za leto 1973.

c) Ker je vzdrževanje zelo pomembna funkcija v podjetju in ima ravno tako obsežne proizvodne funkcije, ga je potrebno v planu ravno tako obravnavati kot ostale obrate in sklope. V dosežanjem predlogu gospodarskega načrta namreč funkcija vzdrževanja ni zajeta niti po obsegu vrednosti del, investicijskih vlaganjih itd.

d) Strokovno je ponovno preveriti zadostnost oziroma nezadostnost planiranega števila zaposlenih v livarni I za planirani obseg proizvodnje in morebitno korekcijo upoštevati pri proizvodnem načrtu obrata.

e) Poslovno leto 1973 nas sili, da se vsi usmerimo k učinkovitosti in racionalnemu delu in gospodarjenju. Zaradi tega je potrebno vgraditi v plan dodaten instrumentarij kot so tehnološka, ekonomska, organizacijska in kadrovska učinkovitost, po katerih bomo merili uspešnost dela proizvodnje, strokovnih služb in drugih vplivnih dejavnikov.

3. a) Potrdil je spremembe in dopolnitve Pravilnika o izdajanju glasila delovne skupnosti Železarne Store »Storski železar« z veljavnostjo od 1. januarja 1973 dalje. Prav tako je dal delavski svet nekaj priporočil, da se popestri vsebina našega glasila.

b) Sklenil je, da se delavcem, ki so bili do konca septembra 1973 neprekinjeno zaposleni v tovarni 25 in več let, izplača enkratna nagrada v višini 1.000 din iz sredstev za osebne dohodke pred razdelitvijo.

Ta datum je bil določen zaradi tega, ker so bili po tem kriteriju nagradjeni tudi delavci v jeklarni v letu 1971. Pri tej priliki pa je kolektiv seznaniti s tem, da je to zadnje tako jubilejno izplačilo, ker bo vse takšne nagrade od sedaj naprej tekoče zajel Pravilnik za minulo delo, v kolikor bo sprejet. Ostale bodo samo še izredne nagrade, ki jih naj prav tako zajame Pravilnik za minulo delo, kot npr. nagrade za izredne delovne dosežke in temu podobno.

Pri ugotavljanju upravičencev do enkratne nagrade po sklepu delavskega sveta tovarne z dne 28. 12. 1972 in po določenih kriterijih, ki so bili postavljeni za jubilejno nagrado ob 25-letnici obratovanja jeklarne po vojni, komisija še ni mogla sestaviti spiska nagrajencev. Komisija bo posredovala informacijo na ekonomsko-poslovni odbor in prosila za dopolnilna navodila ali dopolnitev kriterijev, ki so potrebni glede na to, da bi naj bilo to enkratna in zaključena nagrada za 25-letno neprekinjeno delo v tovarni. Šele po tako podanem stališču bo komisija lahko sestavila dokončni spisek kot predlog za ekonomsko-poslovni odbor.

Delavski svet podjetja je na svojem 18. zasedanju dne 28. decembra 1972 sklenil:

da se delavcem, ki so bili do konca septembra 1971 neprekinjeno zaposleni v tovarni 25 in več let, izplača enkratna nagrada v višini 1.000 din iz sredstev za osebne dohodke pred razdelitvijo.

Ta datum je določen zaradi tega, ker so bili pri tem kriteriju nagradjeni tudi delavci v jeklarni v letu 1971. Pri tej priliki je kolektiv seznaniti s tem, da je to zadnje tako jubilejno izplačilo, ker bo vse takšne nagrade od sedaj naprej tekoče zajel pravilnik za minulo delo, v kolikor bo sprejet. Ostale bodo samo še izredne nagrade, ki jih naj prav tako zajame pravilnik za minulo delo, kot npr. nagrade za izredne delovne dosežke in podobno.

II. EKONOMSKO-POSLOVNI

ODBOR je na 39. seji dne 6. I. 1973 sprejel med drugim naslednje važne sklepe:

1. Obravnaval je proizvodno in finančno poročilo za mesec november 1972 in sklenil, da se na vse v podjetju apelira, da se racionalno obnašajo do stroškov proizvodnje in da se zaostri tehnološka disciplina. Naloga vodstva tovarne pa je, da energično bdi nad gibanjem proizvodnih stroškov in nad tehnološko disciplino.

2. Potrdil je operativni plan za mesec januar 1973 s tem, da je formalna obveznost ena šestina polletnega plana. Načelno odbor plana, ki bo nižji več kot 5 % od ene šestine polletnega plana, brez posebne obrazložitve o rentabilnosti oziroma finančnem rezultatu takega plana ne bo potrdil.

III. KADROVSKO-SOCIALNI

ODBOR je na 28. seji dne 22. 12. 1972 sprejel važnejše sklepe:

1. Razpis za zasedbo delovnega mesta »direktor ekonomsko-organizacijskega sektorja« se obnovi dva meseca pred potekom dobe, za katero je bil imenovan v. d. direktor.

2. Odobril je pomoč pri izrednem študiju naslednjim sodelavcem: Rebernak Francu iz organizacijskega sektorja, Groznik Ljubotu, Stokavnik Dragotu iz obdelovalnice valjev, Rozman Erni iz komercialnega sektorja, Trdin Benotu, Držan Ireni, Užmah Majdi in Cehner Elzi za šolanje na Višji komercialni šoli v Mariboru, Škoflek Albinu pa za šolanje na delovodski šoli v Celju.

3. Odobril je izredno plačano odsotnost: dipl. inž. Janezu Barboriču, Potrati Florijanu, Ivačiču Zdravku in Štarlekarju Francu ml.

4. Obravnaval je predlog družbenega dogovora o enotnih osnovah kadrovske politike in imel določene pripombe k 6. in 10. členu, k čemur je sprejel na znanje pojasnilo, da bodo lahko delovne organizacije družbeni dogovor po svoje prikrojile.

5. Strinjal se je s tem, da se s 1. 1. 1973 uvede stimulacijsko nagrajevanje učencev podjetja.

6. Odobril je napredovanje Lešek Janeza na delovno mesto »vodja službe za elektronsko obdelavo podatkov«.

ODBOR ZA SPLOSNE ZADEVE, NORMATIVNE AKTE IN INFORMACIJE je na 20. seji dne 26. 12. 1972 sprejel naslednje važnejše sklepe:

1. Predlog pravilnika o dodatku za neprekinjeno zaposlitev v tovarni se predloži delavskemu (Nadaljevanje na 6. strani)

SPREMEMBE SISTEMA DELITVE OD

PREDLOG DOPOLNITVE SISTEMA DELITVE OSEBNIH DOHODKOV V ŽELEZARNI ŠTORE

Na sedanji sistem formiranja in delitve OD je bilo več pripomb, zato so samoupravni organi nekajkrat izrazili potrebo, da se sistem menja oziroma dopolni. Kadrovskega sektorja je izdelal predlog za dopolnitev sistema delitve. Osnovno vodilo pri izdelavi predloga je bilo, da se sistem poenostavi, da se vse osnove za delitev med enotami uskladijo in postavijo na enotno izhodišče ter da se v sistem vgradijo osnove, ki so jih sveti enot predlagali ob zahtevah za spremembo sedanjega.

Predlagani sistem delitve osebnih dohodkov ne predstavlja novega, ampak le izpopolnitev in poenostavitev sedanjega sistema.

O predlogu je že razpravljala odbor za splošne zadeve in ga posredoval kolektivu v razpravo.

Glavne značilnosti predlaganega sistema delitve so v naslednjem:

- osebni dohodki se ločijo na del, ki je odvisen od pogojev in rezultatov dela na delovnem mestu, in na del, ki je odvisen od uspešnosti poslovanja enote in podjetja;

- določijo se enotna startna os-

nova (osnovna vrednost točke); — vsa merila za merjenje individualnih rezultatov dela na delovnem mestu se postavijo na enotno izhodišče.

Osebni dohodki, odvisni od pogojev in rezultatov dela na delovnem mestu bi predstavljali pretežni del sredstev za osebne dohodke (od 90 % do 95 %). Odvisni bi bili od zahtevnosti delovnega mesta, od pogojev dela in od doseženega delovnega učinka. Ta del osebnih dohodkov bi se obračunal na osnovi doseženega števila točk po osnovni vrednosti točke (enotni vrednosti za celotno podjetje).

Osnovno vrednost točke za vsako leto posebej določi ekonomsko-poslovni odbor v skladu z gibanjem življenjskih stroškov in sorazmerno s planiranimi osebnimi dohodki. V osnovni vrednosti točke je zajeto tudi planirano nominalno povečanje osebnih dohodkov, in sicer tako, da se osnovna vrednost točke kvartalno povečuje.

Osnovna vrednost točke predstavlja startne osebne dohodke. Vsi dodatni osebni dohodki (akordi, dodatki itd.) se obračunavajo v odstotku na osnovni osebni dohodek.

Z uvedbo osnovne vrednosti točke se na enotno izhodišče prevedejo tudi vsa merila za ugo-

tavljanje individualnih učinkov dela.

Osebni dohodki, odvisni od uspešnosti poslovanja enote

se ugotavljajo v odvisnosti od izvršitve operativnega programa delovnih enot. Kriteriji za ocenjevanje izvršitve operativnega programa so:

- vrednost blagovne proizvodnje (realizacija),
- število učinkovitih ur.

Vsak odstotek prekoračitve mesečnega plana realizacije pomeni pozitivno stimulacijo, vsak odstotek prekoračitve mesečnega plana učinkovitih ur pa pomeni negativno stimulacijo.

Obračun izvršitve operativnega programa je kumulativen.

Številki vseh operativnih planov morajo znašati najmanj 95 % letnega plana.

Neizvršitev operativnega plana ne zmanjšuje osebnih dohodkov, odvisnih od pogojev in rezultatov dela na delovnem mestu.

Pri merjenju uspešnosti poslovanja enote, se upošteva:

- pri proizvodnih enotah: izvršitev operativnega plana teh enot;

- pri vzdrževalni enoti in enoti skupnih služb: izvršitev operativnega plana celotnega podjetja.

V dopolnjenem sistemu delitve osebnih dohodkov bi bili elementi osebnega dohodka delavca naslednji:

1. startni osebni dohodki po delovnem mestu in delovni usposobljenosti, obračunani po osnovni vrednosti točke,

hodka pa bi bila v celoti odvisna od izpolnitve operativnega plana enote in podjetja.

Obrazložitev posameznih osnov (elementov OD delavca)

1. Startna osnova po delovnem mestu in delovni usposobljenosti

Kategorizacija delovnih mest, ki je bila uveljavljena leta 1969, predstavlja startno osnovo po delovnem mestu. Vsa delovna mesta so glede na zahtevnost, težino in pogoje dela razporejena v 30 skupin. Vrednosti skupin (kategorij) so izražene v točkah. Kot startna osnova se točke posameznih kategorij obračunajo po osnovni vrednosti, ki je enaka za celotno podjetje.

Od uveljavitve kategorizacije pa do danes je bilo sprejetih nekaj dopolnitev in popravkov kot posledica reorganizacije in spremenjenih pogojev in zahtev na posameznih delovnih mestih.

Glede na dinamični razvoj organizacije dela v podjetju, ki je logična posledica novih investicij, tehnoloških izboljšav in drugih organizacijskih sprememb, se pogoji in zahteve na posameznih delovnih mestih spreminjajo. Zaradi navedenega je kategorizacijo potrebno stalno dopolnjevati. Razlogi za spremembo kategorizacije pa so lahko: reorganizacija, spremenjeni pogoji in zahteve na delovnih mestih.

Ker je na sedanjo kategorizacijo precej pripomb oziroma zahtev po uskladitvi, je imenovana posebna strokovna komisija, ki bo izvedla uskladitev. Namen uskladitve nikakor ni splošno po-

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(Nadaljevanje s 5. strani) svetov tovarne v razpravo in odločitev.

2. Predlog dopolnitve sistema delitve osebnih dohodkov v Železarni Štore se da v razpravo kolektivu s tem, da je rok za izvedbo razprav 15. januar 1973.

3. Delavskemu svetu se predloži v razpravo in odločitev predlog spremembe pravilnika o izdajanju glasila delovne skupnosti Železarne Štore »Štorski železar«.

SVET ENOTE METALURŠKIH OBRATOV je na 28. seji dne 20. decembra 1972 sprejel naslednje važnejše sklepe:

1. Potrdil je pravilnik o normah in akordih za jeklarne kot dokončen s tem, da se s 1. decembrom 1972 zniža sedanji limit proizvodnje za 200 obrač. ton.

2. Pravilnik o normah in akordih za valjarne II se sprejme v dosedanj obliki kot dokončen z veljavnostjo od 1. decembra 1972.

3. Pravilnik o normah in akordih za jeklovlek in elektroplavž se obravnava v prihodnjem letu.

Na 29. seji je svet enote dne 27. 12. 1972 obravnaval predlog gospodarskega načrta za leto 1973 s pripombo, da se v valjarne I predvidijo določene rekonstrukcije in da se izdelajo plan velikih popravil ob določitvi prioritete.

Svet enote KOVINSKI OBRA-TI je na 23. seji dne 27. 12. 1972 obravnaval predlog gospodarskega načrta za leto 1973 in imel naslednje pripombe k predlogu:

- Uskladiti je plan delovne sile za proizvodnjo tako za livarno I, kot za ostale obrate.

- Investicijski plan za livarno

I, II in obe obdelovalnici mora biti sestavni del tega plana.

Svet enote VZDRŽEVALNIH OBRATOV je na izredni seji dne 28. 12. 1972 obravnaval predlog gospodarskega načrta za leto 1973 in imel k predlogu naslednje pripombe:

- v končni izdelavi gospodarskega načrta je ločiti delovno silo za avtooddelek in za promet;

- vzdrževalna služba v predlogu gospodarskega načrta za leto 1973 ni zajeta ne v številkah ne v pismenem delu po dolžnostih, ki jih bo morala opraviti, kakor tudi ne po investicijskih sredstvih, ki bi se v to službo vložila;

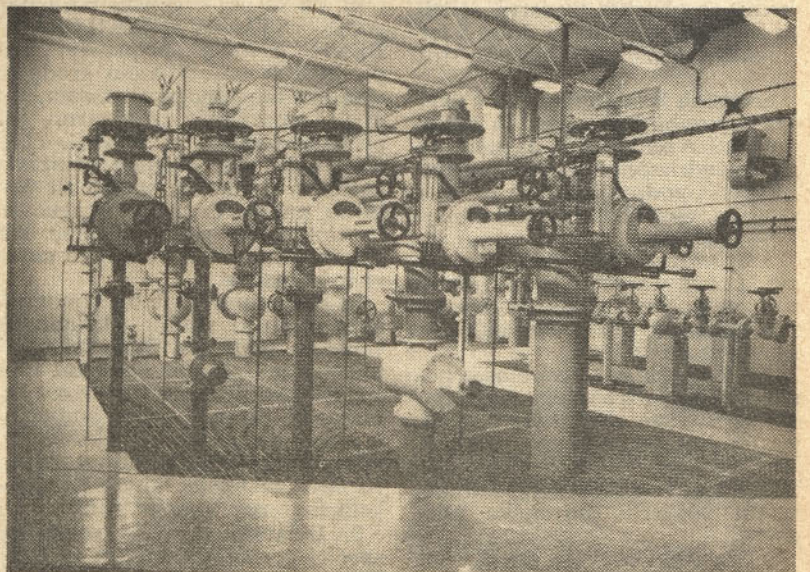
- na prošnjo Vodeb Jožeta in Užmah Franca za prerangiranje njunih delovnih mest jima je posredoval odgovor, ki ga je na gornjo vlogo sprejel od kadrovskega sektorja.

Svet enote SKUPNIH SLUŽB je na seji dne 28. 12. 1972 razpravljala o predlogu gospodarskega načrta za leto 1973 in imel naslednje pripombe:

- v investicijskem programu ni zajeto vprašanje hitrejše metode ugotavljanja analiz, nadalje je 16 % povečanje števila zaposlenih v primerjavi z 18 % povečanjem proizvodnje preobčutno;

- nadalje da se z dodatno realizacijo pričakuje zelo visoka akumulacija in za doseganje tega bo potrebno sprejeti določene ukrepe za znižanje stroškov.

Obravnaval je nadalje pritožbo tov. Janežiča Franca in sklenil, da zahteva od komercialne službe določena pojasnila, dočim je pritožbo Guček Antona in tovarišev (skladišniki valjarne I) odstopil komisiji, ki bo izvedla uskladitev rangiranja delovnih mest v tovarni, v nadaljnji postopek.

V mešalni postaji

2. povečanje startnih osebnih dohodkov za doseženo uspešnost delavca (norme, akordi, premije),

3. dodatki za poseben delovni čas (nočni, nadurni, nedeljski, delo na praznik),

4. dodatki za izredne pogoje dela, ki občasno nastopajo,

5. razna druga izplačila,

6. dodatki za minulo delo (dodatki na staž),

7. udeležba na doseženem rezultatu enote.

Osebni dohodki od 1 do 5 bi se obračunavali po osnovni vrednosti točke ne glede na doseženi rezultat enote. Dodatki na stalnost (minulo delo) bi bili delno odvisni od doseženega dohodka podjetja. Udeležba na ostanku do-

višanje točk, ampak le eventualni popravki rangiranja za tista delovna mesta, kjer so neskladja očitna. Pri tem pa so seveda možni tudi popravki navzdol.

Kot dopolnitev kategorizacije se uvede:

- a) Za začetnike s srednjo, poklicno, višjo in visoko šolo se uvedejo začetni rangi.

- b) Uveljavi se sistem horizontalnega napredovanja. Ta sistem oziroma načelo bi lahko realizirali takole:

Napreduje se po določeni dobi zaposlitve na istem delovnem mestu. Če delavec spremeni delovno mesto, se mu doba za horizontalno napredovanje šteje znova. (Nadaljevanje na 11. strani)

TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA

ČLANOM KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTORE

Že več mesecev se seznanjamo po radiu, televiziji in časopisih o pomenu uvajanja ustavnih dopolnil. Veliko podjetij je že obvestilo javnost, da so ustavna dopolnila že uveljavili ali jih uveljavljajo. Marsikje so pohiteli z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) in se trudijo, da bi ustvarili čimprej nove odnose, ki so pogoj pri ustanovitvi TOZD.

V našem podjetju doslej nismo objavljali prispevkov v časopisu, radiu in televiziji, ker želimo pri pripravah biti temeljiti z ozirom na naše pogoje za ustanovitev TOZD in s tem novih odnosov, ki jih predvideva dopolnjena ustava. Komisija je skupno s predstavniki družbeno-političnih organizacij in vodstvom podjetja delovala že več mesecev. Prav tako komisija sodeluje v komisiji za uveljavljanje ustavnih dopolnil pri Združenem podjetju slovenskih železarn.

Slovenski železarji si veliko obetamo od novih odnosov po ustavnih dopolnilih; zato si prizadevamo, da bi že v pripravah na ustanovitev TOZD bili čimbolj dosledni.

V nadaljevanju se bomo seznanili po poglavjih z vsebino ustavnih dopolnil, uveljavljanjem ustavnih dopolnil v našem kolektivu, organizacijsko opredelitvijo temeljnih organizacij združenega dela, pogoji za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela ter organizacijsko in samoupravno opredelitvijo.

Pričakujemo, da bomo v tej izredno pomembni in dolgotrajni akciji sodelovali vsi člani kolektiva.

1.0 TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA V ŽELEZARNI ŠTORE

Po temeljnih pripravah pričujemo široko razpravo v družbeno-političnih organizacijah, delovnih skupinah, zborih delovnih ljudi in v organih samoupravljanja o uveljavljanju ustavnih dopolnil.

Obravnavali bomo predlog za ustanovitev dveh temeljnih organizacij združenega dela (114 sklop TOZD I. in sklopa MO in 117 TOZD II.) in ene organizacije združenega dela skupnih služb (vse ostale dejavnosti in sektorji v podjetju).

Z aktom (sklep) o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela, bo potrjena volja delavcev, da v okviru svoje TOZD prevzamejo obveznosti in pravice, ki jih določa ustava v dopolnjenem XXI. in XXII. členu.

Z drugim aktom, to je samoupravnim sporazumom, bodo delavci, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela (TOZD) določili, kakšni bodo v bodoče odnosi, kako bodo skupno reševali nekatere probleme in kako bodo ločeno po temeljnih organizacijah združenega dela poslovali združeni v enotnem podjetju.

2.0 VSEBINA USTAVNIH DOPOLNIL

Ustavna dopolnila XXI., XXII. in XXIII. člena ustave omogočajo in obenem zavezujejo delovne ljudi, da se v podjetjih organizirajo v novo obliko upravljanja. Menjati bomo morali vse normativne akte podjetja in temeljito dopolniti organizacijo dela, ker sprememba ustave vpliva na bistvo odnosov in sistem odločanja v podjetju.

Ustavna dopolnila določajo, da je neodtujljiva pravica delavcev, da se lahko organizirajo v manjših delih podjetja v temeljne organizacije združenega dela (TOZD), če imajo za to pogoje, ki so zapisani v ustavi in, če prevzamejo obveznosti, ki izhajajo iz doseganega skupnega dela podjetja v skladu z dogovorom z drugimi temeljnimi organizacijami združenega dela ali deli podjetja.

Za ustanovitev temeljne organizacije združenega dela se zahteva:

— da predstavlja tehnološko, ekonomsko in organizacijsko celoto,

— da se uspehi dela potrjujejo na trgu in v delovni organizaciji,

— da vodimo ločeno evidenco ustvarjene vrednosti,

— da z ustanovitvijo temeljnih organizacij združenega dela niso kršene pravice delovnih ljudi v drugem delu podjetja in podjetju kot celoti.

Temeljna organizacija mora biti sposobna prevzeti pravice in odgovornosti, ki jih predpisuje ustava.

Te so zlasti:

— pravica dela z družbenimi sredstvi,

— pravica, da z delom pridobiva dohodek,

— pravica, da ureja medsebojna razmerja,

— pravica, da odloča o dohodku,

— pravica, da pridobiva osebne dohodke na podlagi povečanja produktivnosti svojega in družbenega dela.

Navedene pravice veljajo predvsem za proizvodne dejavnosti. Temeljne organizacije združenega dela imajo za svoj obstoj skupne službe kot neločljiv in nepogrešljiv del, ker le-te s svojim delovanjem, odločitvami, informacijami in racionalnim delom v veliki meri pripomorejo k doseganju rezultatov temeljnih organizacij združenega dela in sploh omogočajo nemoteno poslovanje podjetja kot celote.

Ustavne teze predvidevajo za skupne službe naslednje: (citirano).

»Delavci v delovnih organizacijah, ustanovljenih za upravljanje zadev skupnega pomena za več temeljnih in drugih organizacij združenega dela, kakor tudi delavci v delovnih organizacijah, ustanovljenih za upravljanje zadev v interesnih skupnostih, družbeno-političnih organizacijah, združenjih občanov in državnih organov, če ni pogojev za organizacijo združenega dela, imajo pravico do osebnega dohodka in sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v skladu z načelom delitve po delu, kakor tudi druge samoupravne pravice v skladu z naravo zadev oziroma dejavnosti in uresničevanjem zaradi katerih so ustanovljene.«

Ustanovljene temeljne organizacije združenega dela morajo

poleg drugih prevzeti del obveznosti, ki so nastale v poslovanju podjetja kot celote na osnovi skupnega vlaganja v osnovna in obratna sredstva ter v družbeni standard.

V ustavi je zapisano, da se lahko posamezen del podjetja, ki se organizira kot temeljna organizacija združenega dela pod posebnimi pogoji izloči iz matičnega podjetja. Že izločitvijo dela podjetja (TOZD) ne smejo biti oškodovani interesi drugih temeljnih organizacij združenega dela ali delov podjetja. Za oškodovanje se šteje že, če so delovni ljudje v skupnem podjetju vložili sredstva v namenom, da se dosežejo dolgoročni cilji, ali so bile s tem v zvezi sprejete določene obveznosti ali, če se z izločitvijo povzročijo nova vlaganja v izgradnjo ali osvajanje proizvodnje, ali obvladovanje tehnologije. Prav tako lahko ostali deli podjetja zahtevajo, da mora tista temeljna organizacija združenega dela, ki se želi izločiti (odcepiti) takoj povrniti osnovna in obratna sredstva, ki jih je dobila z vlaganjem drugih temeljnih organizacij združenega dela oziroma podjetja.

Z ustanovitvijo temeljnih organizacij znotraj podjetja bodo te prevzele večji del dolžnosti in pravic, ki jih je doslej imel delavski svet podjetja.

V prvi vrsti je to polna ODGOVORNOST ZA RENTABILNO gospodarjenje z družbenimi sredstvi. Ustvariti morajo toliko dohodka, da poleg izplačila osebnih dohodkov, zakonskih ter pogodbenih obveznosti, ostane še del sredstev za gradnjo proizvodnih naprav in družbenega standarda.

Delavci v temeljni organizaciji imajo ustavno pravico dela z družbenimi sredstvi.

Ta pravica delavcev sili temeljno organizacijo, da pametno gospodari in z vlaganjem v nove naprave za proizvodnjo akumulativnih proizvodov skrbi za obstoj in nadaljnji razvoj. Delavci v temeljni organizaciji imajo pravico, da z dohodkom upravljajo in odločajo o njegovi razdelitvi.

Ustava pa s pravicami, ki jih daje delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela, le-te obenem obvezuje, da ustvarijo možnosti (pogoje) za uresničitev svojih pravic.

Delavci na delavskih svetih temeljnih organizacij združenega dela ali po svojih delegatih na delavskem svetu podjetja odločajo o teh in drugih pravicah ter o ukrepih, ki so potrebni za njihovo uresničitev.

Cilj, ki ga družba želi doseči z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela je, da napravi delavca za nosilca pravic, ki mu po ustavi pripadajo, temeljna organizacija pa je organizacijsko sredstvo, ki naj pomaga priti do tega cilja.

3.0 UVELJAVLJANJE USTAVNIH DOPOLNIL V NAŠEM KOLEKTIVU

Delavski svet podjetja je imenoval 25. VII. 1972 komisijo z nalogo, da pripravi:

— poročilo o pogojih za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela,

— predlog za sklep o ustanovitvi temeljne organizacije združenega dela,

— predlog za samoupravni sporazum o združevanju temeljnih organizacij združenega dela v podjetje ŽELEZARNO ŠTORE.

Komisija, ki šteje 20 članov, je 28. novembra 1972 obravnavala program uveljavljanja ustavnih dopolnil in sprejela enotno stališče, da moramo v podjetju izpolniti poleg zahtev, ki so predvidene z ustavo, še nekatere pogoje, ki bodo omogočili uveljavitev ustavnih dopolnil. Program so obravnavali tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij, ki dajejo podporo temeljitim pripravam za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela.

Dne 16. XII. 1972 je bil izročen vsem članom komisije za uveljavljanje ustavnih dopolnil in predstavnikom družbeno-političnih organizacij konkreten predlog za ustanovitev dveh temeljnih organizacij združenega dela in ene organizacije združenega dela skupnih služb, ter predlog sklepov za ustanovitev

— temeljne organizacije združenega dela (TOZD) I.

— temeljne organizacije združenega dela (TOZD) II.

— organizacije združenega dela skupnih služb OZD SS

Za tako obliko bodočega dela (dve TOZD in ena OZD SS) so bile predložene tudi organizacijske in samoupravne sheme.

Strokovna komisija je s predstavniki družbeno-političnih organizacij na skupni seji dne 20. decembra 1972 obravnavala predlog o ustanovitvi dveh temeljnih organizacij in ene organizacije združenega dela skupnih služb ter sprejela naslednje sklepe:

3.1 Sprejet je predlog za ustanovitev dveh temeljnih organizacij združenega dela in ene organizacije združenega dela skupnih služb

3.2 Imenovana je petčlanska komisija za izdelavo predloga samoupravnega sporazuma. V komisiji so zastopane družbeno-politične organizacije in strokovna komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil.

Člani komisije: Pugelj Milan, Ivačič Zdravko, mag. Šturbej Lojze, dipl. iur. Fink Marjan in Opaka Viktor.

3.3 Strokovni sodelavci v komisiji za uveljavljanje ustavnih dopolnil so dolžni v smislu sprejetega predloga pripraviti program:

— za izvršitev pogojev za ustanovitev TOZD,

— za tolmačenje predloga o ustanovitvi TOZD v kolektivu,

— za javno obveščanje kolektiva o izvajanju programa za uveljavljanje ustavnih dopolnil.

3.4 Sprejet je sklep za postopk uveljavljanja ustavnih dopolnil in sicer je vrstni red naslednji:

— sprejetje ustanovitvenega akta (sklep) za dve TOZD in OZD SS

— izvršitev pogojev, ki so sestavni del ustanovitvenega akta

— izdelava, obravnava in podpis samoupravnega sporazuma

— volitev organov.

(Nadaljevanje na 8. strani)

TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD -

4.0 ORGANIZACIJSKA OPREDELITEV TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

V ustavi so zapisani pogoji za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela in predlaga, da v Železarni Štore lahko ustvarimo pogoje za ustanovitev več temeljnih organizacij združenega dela in predlaga, da obravnavamo predlog za ustanovitev dveh temeljnih organizacij združenega dela.

TOZD I., proizvodnja 144 panoge s sledečimi obrati:

- plavž
- jeklarina
- valjarna I.
- valjarna II.
- jeklovlek
- šamotna

TOZD II., proizvodnja in obdelava livarskih izdelkov (117 panoga) s sledečimi obrati:

- livarna I.
- livarna II.
- obrat obdelave valjev
- obrat obdelave litine.

Delovni ljudje v tehničnem, komercialnem, finančnem, kadrovskem, splošnem in ekonomsko-organizacijskem sektorju (vsi, ki niso v eni izmed obeh TOZD) so organizirani kot skupne službe TOZD I. in TOZD II. in podjetja kot celote v organizacijo združenega dela skupnih služb (kratica: OZD SS).

V bodočnosti se bo s kooperacijo in integracijo z drugimi podjetji, število TOZD povečalo, kot je to nakazano v organizacijski opredelitvi (priloga 1).

V našem podjetju ugotavljamo, da je zaradi ekonomskih in razvojnih načrtov ter skupnih služb, ki jih koristita obe TOZD, obveznosti iz minulega dela in socialne varnosti zaposlenih v vsem podjetju nujno, da so TOZD in organizacije združenega dela skupnih služb (OZD SS) združene v podjetje kot ena rizična skupnost.

Namen ustanovitve TOZD je predvsem v tem, da oblikujemo več ekonomskih celic, ki morajo vsaka zase poslovati RENTABILNO. To pa bodo seveda lažje dosegle, če bodo tudi v prihodnje delovale v enem podjetju po vnaprej dogovorjenih odnosih. V TOZD bo gospodarjenje s sredstvi in upravljanje bolj približano tistemu, ki ga ustvarja. O vseh važnejših zadevah kot na primer o razporejanju dohodka itd. ne odločajo več samo samoupravni organi na nivoju podjetja, temveč imajo odločilno besedo samoupravni organi na nivoju TOZD. To pravico bodo uveljavljali tako, da bodo nekatere odločitve, kot dokončne v samoupravnem organu TOZD, za nekatere pa bo odločal delavski svet podjetja s tem, da bo sestavljen iz enakega števila delegatov iz vsake TOZD in bo sprejemal sklepe soglasno.

S približanjem odločanja neposrednemu proizvajalcu pričakujemo, da bo to vplivalo na izboljšanje rezultatov dela in s tem na ustvarjanje osnov za izboljšanje osebnega in družbenega standarda.

Delavci organizirani v temeljne organizacije in skupne službe, pa bodo še vedno del podjetja, ki so ga v preteklosti skupaj gradili in, ki se bo tudi v bodoče razvijalo tako, da bo dajalo le kot celota optimalne re-

zultate. To utemeljujemo z naslednjim:

— Železarna Štore je po osvojitvi zgradila nove objekte za proizvodnjo kvalitetnih vrst surovega železa, predelavo surovega železa v sivo, nodularno in trdo litino, za predelavo surovega jekla v valjane, vlečene in brušene izdelke in za mehansko obdelavo litine.

Bodoči razvoj podjetja je usmerjen v višjo stopnjo predelave jekla in litine, uvajanje sodobnih tehnoloških postopkov, izgradnjo energetskih, transportnih in drugih komunikacijskih objektov in naprav, modernizacijo obstoječih naprav ter izboljšanje organizacije dela, izboljšanje delovnih pogojev in družbenega standarda.

— Integracija, tehnološko sicer razdvojenih panog v enotno podjetje, omogoča pri tej proizvodnji rentabilno prodajo na različna prodajna področja.

— Z razvojem proizvodnih obratov je železarna sicer vlagala iz skupnega dohodka podjetja v naprave vzdrževalne, transportne, energetske in druge dejavnosti ter v strokovne službe, vendar veliko manj kot to danes proizvodni obrati zahtevajo.

— Razvoj železarne je v fizičnem pogledu prehitel kadrovske zmogljivosti. Z izobraževanjem strokovnih kadrov in skrbjo za razvoj družbenega standarda, si bo železarna kot enotno podjetje ustvarila pogoje za optimalno koriščenje kapacitet in poslovno uveljavitev na domačem in tujem tržišču.

— Ker je ves dosedanji razvoj podjetja potekal v soodvisnosti in povezanosti vseh dejavnosti podjetja in ker se je vlagal del dohodka v posameznih obdobjih v razširjeno reprodukcijo posameznih delov podjetja po določenem programu, ne glede na to, katera dejavnost je v določenem obdobju ustvarila dohodek za ta vlaganja, so imeli vsi deli podjetja zasluge za dosežen nivo, kar trdno povezuje delovne ljudi v enotno podjetje.

— Zdržitev pa je podlaga za uresničitev potrebne in racionalne delitve dela in specializacije v TOZD in OZD SS, krepitev neposrednega upravljanja in samoupravljanja, ob tem pa tudi zagotovitev potrebne koncentracije sredstev in dela.

— Samostojno upravljanje s sredstvi družbene reprodukcije v TOZD in OZD SS ter združevanje le-teh v enotno podjetje mora omogočiti in zagotoviti hitrejšo in stalno rast materialne osnove vsake TOZD in OZD SS ter ob tem skladno rast osebnega in družbenega standarda vseh članov delovne in širše družbene skupnosti. Tej natogi morajo biti prilagojeni razvojni načrti in cilji vsake TOZD in OZD SS kot celega podjetja.

Vsi ti združevalni elementi opravičujejo stališče, da naj se delovni ljudje v TOZD I. in II. ter skupnih službah izrečejo za združitev v enotno podjetje Železarno Štore. Notranji odnosi med temeljnimi organizacijami, položaj temeljnih organizacij, položaj podjetja, sistem samoupravljanja pa bodo urejeni s samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev in urejanju medsebojnih odnosov.

Razlika med sedanjim in bo-

dočim podjetjem bo zlasti v tem, da bodo imeli posamezni deli podjetja (temeljne organizacije združenega dela in skupne službe) več pravic in tudi več OBVEZNOSTI kot doslej. Natančneje bodo predpisani medsebojni proizvodni odnosi med posameznimi deli podjetja. Če je doslej posloval del podjetja, ki bo v bodoče temeljna organizacija, z izgubo, se je ta pokrivala iz dohodka drugega dela podjetja ne, da bi del podjetja, ki je izgubo pokrival, odločal o tem in ne, da bi del podjetja, ki je delal z izgubo, imel kakšne posebne obveznosti. Z ustanovitvijo temeljnih organizacij in sprejetjem samoupravnega sporazuma o združitvi v enotno podjetje pa se bo spremenilo toliko, da bo del podjetja, ki bo zašel v izgubo ali bo nelikviden, moral takoj izdelati sanacijski program, o pogojih za kritje izgube pa bo razpravljal tudi del podjetja, ki bo dal dohodek za kritje izgube ali kredit za odpravo nelikvidnosti, kot to ureja zakon za podjetja. Ker bomo delovali v podjetju kot rizična skupnost, bo kritje izgube ali pomoč pri nelikvidnosti s strani drugega dela podjetja obvezna, vendar pod pogojem, da se posojilo vrne oziroma se lahko določijo tudi drugi pogoji.

Iz tega sledi, da delavci v železarni prevzemamo večje pravice in dolžnosti v temeljnih organizacijah. Ne moremo pa mimo ugotovitve, da so te temeljne organizacije del podjetja, ki smo ga v preteklosti skupaj gradili in, ki se bo tudi v bodoče razvijalo tako, da bo dajalo kot celota in vsak posamezen del optimalne rezultate. Močno nas veže tudi tekoče poslovanje, predvsem pa solidarnost in skupni interesi. Zato bodo temeljne organizacije v posebnem samoupravnem sporazumu izrazile voljo, da še naprej poslujejo skupno v enem podjetju, vendar z natančneje določenimi odnosi med sedanjimi enotami in z drugačnimi pravicami in dolžnosti posameznih organov upravljanja. Samoupravni sporazum bo zato urejal gospodarjenje s sredstvi, poslovanje, cene, roke, ugotavljanje dohodka, odločanje o delitvi dohodka, postopek koriščenja amortizacije, oblikovanje poslov-

nega sklada, delitev osebnih dohodkov, odgovornost posameznih organov in vodij, reševanje sporov, organizacijo samouprave in druge zadeve, ki nastopajo pri poslovanju med enotami znotraj podjetja, do podjetja in podjetja do drugih podjetij ali združenj.

5.0 POGOJI ZA USTANOVITEV TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA

Vodstvo podjetja, strokovna komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil in predstavniki družbeno političnih organizacij so zainteresirani na temeljiti uveljavitvi dopolnil in v ta namen predlagajo, da delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in skupnih službah **za dolžijo s sklepom o ustanovitvi TOZD in OZD SS**, vodstvo podjetja, strokovne službe, vodstvene in vodilne delavce v TOZD in družbeno politične organizacije za izpolnitev nadalje obravnavanih pogojev, ki so podlaga za temeljito uveljavljanje ustavnih dopolnil.

Zaradi obsežnosti in pomembnosti so pogoji opredeljeni kot: tehnični, organizacijski, ekonomski, kadrovski in politični pogoji.

5.1 Tehnični pogoji (investicijska dejavnost)

5.11 TOZD I. panoga 114

Elektrojeklarina:
Objekt in naprave morajo biti dokončane v I. polletju

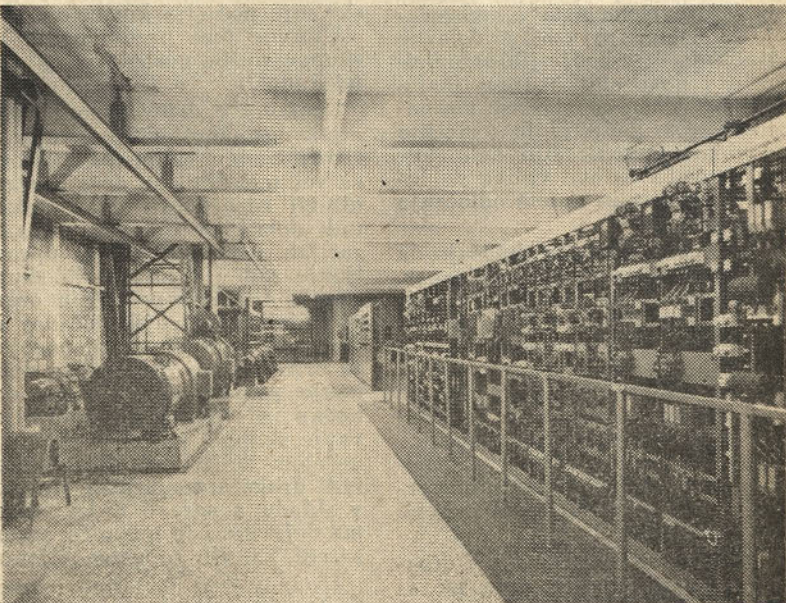
Valjarna II:
Predvidena so le manjša dela na opremi in pričetek obratovanja avtomatskih brusilnih strojev za brušenje gredic.

Valjarna I:
Delna preureditev za preusmeritev proizvodnega programa po ukinitvi proizvodnje v stari jeklarini.

5.12 TOZD II. — panoga 117 (livarna in mehanska obdelava)

Livarna I:
Zaključena bodo investicijska dela na pripravi peska za cementno tehnologijo, dograjena žarilna peč, priprava vložka, žerjavi, razsvetljava idr.

Livarna II:
Kapacitete obrata bodo znatno povečane z novimi formarskimi stroji, dopolnjeno pripravo formarskega peska in čistilnim strojem. (Dalje na 9. strani)

»Živčni sistem« nove valjarne

TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD -

delavskega sveta kombinata slovenskih železarn. Na shemi je nakazana tudi varianta povezovanja delovnih skupin v večje enote, to je svete delovnih skupin (npr. po obratih), ki pa ni obvezna.

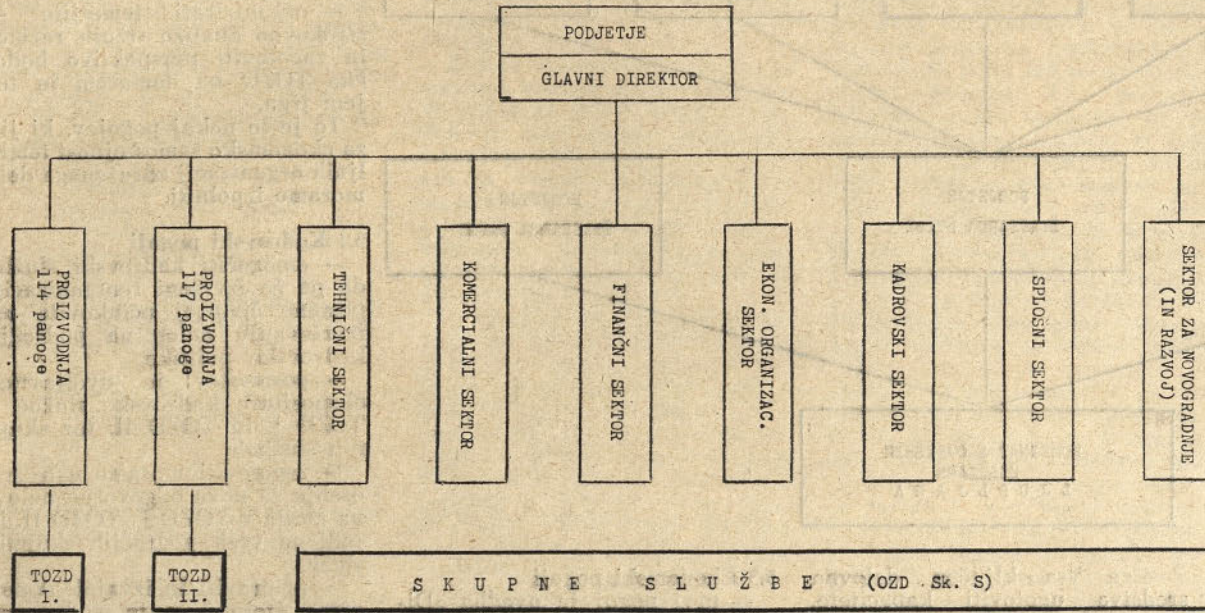
dopolnili je posebej poudarjena odgovornost za rezultate dela, zato se mora temu prilagoditi organizacija dela. Na primer: dohodek se ustvarja v proizvodnji, vendar na višino dohodka lahko vpliva tudi

stanejo, ker so zaradi novih odnosov po ustavnih dopolnilih tudi nastale. **6.5 Organizacijska shema TOZD II.** (glej prilogo 6.5) V bistvu gre za enako organi-

oba sklopa za uveljavitev ustavnih dopolnil, na zakonskih predpisih o dohodku, knjigovodstvu idr., ki sledijo in tudi zaradi logične povezanosti tehnologije, ki se mora izraziti v pozitivnem finančnem rezultatu. Komisija za uveljavljanje ustavnih dopolnil je analizirala predloge drugih sorodnih podjetij ter prišla do zaključka, da ta predlog najbolj ustreza. Železarna Jesenice in Ravne sta obe večji podjetji in imata:

- Železarna Jesenice 4 TOZD in
 - Železarna Ravne samo 2 TOZD.
- Sicer pa je bistvo v uresničevanju ustavnih dopolnil, ne pa v številu TOZD.

Organizacijska opredelitev podjetja

Priloga: 6.3

6.3 Organizacijska opredelitev podjetja (glej prilogo 6.3) nakazuje makroorganizacijo v kateri so prikazane temeljne organizacije združenega dela in sektorji v skupnih službah. S samoupravnim sporazumom bodo določeni odnosi med posameznimi funkcijami v skupnih službah, med skupnimi službami in TOZD ter odnos TOZD in skupnih služb do podjetja kot celote. Posebni samoupravni sporazum, vsklajen z našim sporazumom, bo urejal odnose med podjetjem Železarno Štore in kombinatom slovenskih železarn.

dobro ali slabše organizirana prodajna služba s tem, da dosega višje ali nižje prodajne cene na ustreznem ali manj ustreznem trgu. Če sta proizvodnja in prodaja ločeni, je v tem primeru odgovornost za dohodek deljiva, kar pa ni vzdržno v novih pogojih dela. Že ta razlaga o odgovornosti nam narekuje, da izvršimo dopolnitev organizacije dela tako, da bomo resnično dosegli cilje, ki jih narekujejo delavski amandmaji. Tako dopolnjena organizacijska shema za TOZD bo najbrž še dopolnjena, vendar osnovne dopolnitve, ki so že predvidene, o-

zacijsko opredelitev kot pri TOZD I. Temeljna organizacija združenega dela predstavlja sedanjí sklop 117 (livarne) in sklop MO (Mehanska obdelava). Direktor TOZD ima kot ožje strokovne delavce gl. inženirja livarn, gl. inženirja obratov mehanske obdelave, šefa prodaje in vodjo priprave dela (organizacija priprave dela bo kasneje izdelana skupno z vodstvom TOZD II.). Predlog za združitve obeh sedanjih sklopov (117 in MO) v eno temeljno organizacijo združenega dela je osnovan na strokovni oceni sedanjega stanja v podjetju, pogojih, ki jih imata

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIZNICI:

- Protasov A. A.: Sbornik zadač po tehnologiji gorjačei i holođnoi prokatki stali i splavov - S-0549;
- KAZAKOV A.: Kislorod v židkoi stali 1972 - S-0550;
- INSTANDHALTUNG der spanabhebenden Werkzeuge für die Metallbearbeitung, München 1952 S-0548;
- SPRAVOČNIK metallurga po cvetnim metallam 1970 - S-0547;
- BUCAR France: Podjetje in družba Kranj 1972 - S-2689;
- UJZ: Drugo savjetovanje »Energetika u crnoj metalurgiji«, knj. I, II, III, - 3567/I, II, III 1971;
- GRUNDLAGEN der Fördertechnik 1971 - S-3569;
- Orbanič Branko: Maziva in nega strojev 1970 - S-3568;
- Instandhaltung der spanabhebenden Werkzeuge für die Metallbearbeitung - S-0548;
- Perović Mirko: Komentar zakona o upravnim sporovima S-0553
- Uzance za blagovni promet I, II - S-0554/I, II;

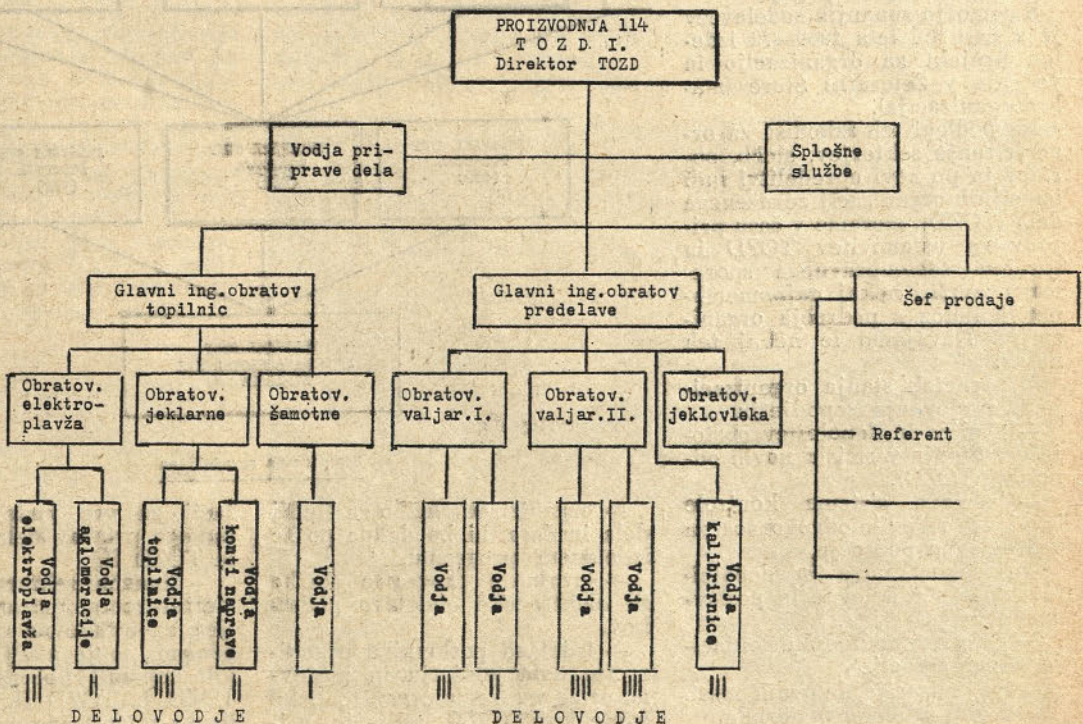
6.4 Organizacijska shema TOZD I. (glej prilogo 6.4)

Iz organizacijske sheme temeljne organizacije združenega dela je razvidno, da se priprava dela organizacijsko opredeli kot štabna služba direktorja TOZD (velja za TOZD I. in TOZD II.). Nakazane so tudi splošne službe TOZD, vendar še ni določeno, katere so vse. Na začetku bosta to najbrž le administracija in obračun proizvodnje.

Druga novost v organizaciji TOZD je prodajna funkcija (operativne naloge bodo natančno določene) v TOZD.

Šef prodaje in glavna inženirja ter vodja priprave dela predstavljajo vodstveni team, ki bo prevzel vso odgovornost za rezultate dela, ki bodo predvideni s programom, sprejetim na samoupravnih organih. (Več o odgovornosti bo zapisano v samoupravnem sporazumu).

Tretja novost, ki ima svoj pomen je v ukinitvi delovnih mest »asistente« in postavitvi delovnih mest »vodje«. Vsak vodja oddelka bo osebno prevzel odgovornost za rezultate dela svojega oddelka, kar v večini primerov za asistentsko funkcijo ni bilo natančno določeno. Z ustavnimi

Priloga: 6.4

SPREMEMBA SISTEMA DELITVE OD

Doba za napredovanje se šteje od trenutka, ko je delavec dosegel prakso, ki je določena za delovno mesto. To napredovanje bi bilo mogoče stimulirati tako, da se ocena (osnovno število točk) za vsako napredovanje poveča za določen odstotek.

c) Kot korektiv startne osnove na delovnem mestu nastopa delovna usposobljenost, ki jo običajno merimo z odstopanjem od zahtevane izobrazbe in prakse. V vseh tistih primerih, ko je izobrazba in praksa nižja od zahteve delovnega mesta, se startna osnova (število točk po delovnem mestu) zniža.

2. Povečanje startne osnove za doseženo uspešnost

Z uveljavitvijo enotne startne osnove (osnovna vrednost točke) se tudi vsa merila za merjenje delovnih učinkov prevedejo na enotno izhodiščno osnovo. Vsi doseženi učinki po teh merilih se obračunavajo v odstotku na startno osnovo. Merila za ugotavljanje delovne uspešnosti na delovnem mestu so:

- individualne in skupinske norme (akordi),
- povprečne norm in akordov,
- stimulatívni dodatki za organizatorje proizvodnje in poslovanja.

a) Norme in akordi

Vsa merila za ugotavljanje uspešnosti dela morajo biti tako postavljena, da se bodo rezultati gibali v mejah, ki jih bodo sprejeli in potrdili samoupravni organi. (Takšni globalno določeni okvirji so lahko:

— povprečni akordni presežki obratov lahko znašajo največ 10 % (ali 15 %) na akordno osnovo,

— individualno osnovo za ugotavljanje uspešnosti dela na delovnem mestu je mogoče preseči največ za 25 % (ali 30 %).

Vse norme in akorde (individualne in skupinske) določajo, spremljajo in kontrolirajo priprave dela. Vodje priprav dela so odgovorni, da bodo norme in akordi realno postavljeni, da bo evidenca o doseženih učinkih in porabljenem delovnem času točna in da se bodo presežki gibali v mejah sprejetih okvirjev.

Tehnično vodstvo poskrbi, da bodo pri normiranju, akordiranju in ugotavljanju delovnih učinkov po vseh sklopih uporabljena enaka načela in upoštevana enotna osnovna izhodišča.

b) Nagrade za organizatorje proizvodnje in poslovanja

Naslednje merilo za ugotavljanje uspešnosti na delovnem mestu so osnove za ugotavljanje stimulatívnih nagrad za organizatorje proizvodnje in poslovanja. Sprejeti pravilnik, ki bo praktično uveljavljen s 1. 1. 1973, vsebuje ekonomsko učinkovite osnove za merjenje uspešnosti. Kot glavna osnova je za vse upravičence določena akumulativnost. V ta sistem merjenja uspešnosti dela bodo vključeni vodstveni in strokovni delavci do vključno skupinovodij, če niso vključeni v drugo obliko stimulatívne nagradjevanja. Pri strokovnih službah pa bodo zajeti vodstveni in

strokovni delavci do vključno sa mostojnih referentov.

Pravilnik o stimulatívnih nagradah je že sprejet in se lahko v celoti vključi v dopoljnji sistem delitve osebnih dohodkov.

3. Dodatki za poseben delovni čas

Odstotki dodatkov za poseben delovni čas (nadurni 50 %, nočni 30 %, nedeljski 50 %, dodatek za delo na praznik 75 %) so med slovenskimi železarnami usklajeni in ni razloga za kakršnokoli korekcijo.

4. Dodatki za izredne pogoje dela, ki občasno nastopajo

Po sedanjih določilih te dodatke uvajajo sveti enot s tem, da jih plačujejo iz svojih sredstev. Z uveljavitvijo obračuna po osnovni vrednosti točke, morajo biti ti dodatki usklajeni na nivoju podjetja.

Dodatke za izredne pogoje dela je možno uvesti le za tista dela, ki občasno nastopajo in niso sestavni del rednih zadolžitvev na delovnem mestu (npr. popravila na obratujočih pečeh, čiščenje kanalov, delo na višini itd.).

Za te dodatke se bo izdelal poseben pravilnik.

5. Razna druga izplačila

Pri tem so mišljene nagrade, razne razlike in druga izplačila, ki so že uveljavljena v obstoječem pravilniku. Ta izplačila so na primer:

- posebne in občasne nagrade,
- razlike za borce NOB,
- razlike za invalide,
- nagrade za zbiranje metalov,
- dežurstvo itd.

Ta izplačila so regulirana v določilih sedanjega pravilnika in jih ne bi krčili, niti širili.

6. Dodatki na stalnost (minulo delo)

V razpravi je predlog novega pravilnika o dodatkih za stalnost (minulo delo). Po tem pravilniku so dodatki odvisni od let neprekinjene zaposlitve v podjetju. Dodatki so določeni v odstotkih na startno osnovo.

Predlagane dodatke bi bilo mogoče v celoti vključiti v dopoljnji sistem delitve osebnih dohodkov.

7. Udeležba na doseženem rezultatu enote

Operativni program predstavlja mesečno zadolžitev enote. Izvršitev operativnega programa se meri po kriterijih:

- a) predvidena in dosežena vrednost blagovne proizvodnje (realizacija),
- b) predvideno in dejansko število učinkovitih ur.

Po kriterijih: predvidena in dosežena vrednost blagovne proizvodnje prične pozitivna stimulacija pri 95 % izvršitve operativnega programa. Odstotek povečanja vrednosti blagovne proizvod-

nje pomeni istočasno tudi odstotek udeležbe na doseženem rezultatu enote.

Obračun izvršitve operativnega programa je kumulativen (vedno se upošteva 12 mesecev). Obračun udeležbe na doseženem rezultatu se izvrši za en mesec nazaj.

Pri merjenju uspešnosti poslovanja enot se upošteva:

— pri proizvodnih enotah: izvršitev operativnega plana teh enot,

— pri vzdrževalni enoti in enoti skupnih služb: izvršitev operativnega plana za celotno podjetje.

Predlog za dopolnitev sistema je izdelan globalno. Nakazana so osnovna načela politike delitve in možnosti za postopno uveljavitev sistema. Detajlna izdelava predloga bo sledila, ko bodo samoupravni organi sprejeli in potrdili osnovni koncept sistema delitve.

Vse kar je v tem prispevku navedeno je le osnovni predlog, ki je sedaj v razpravi. O sprejetih stališčih bomo še poročali.

M. O.

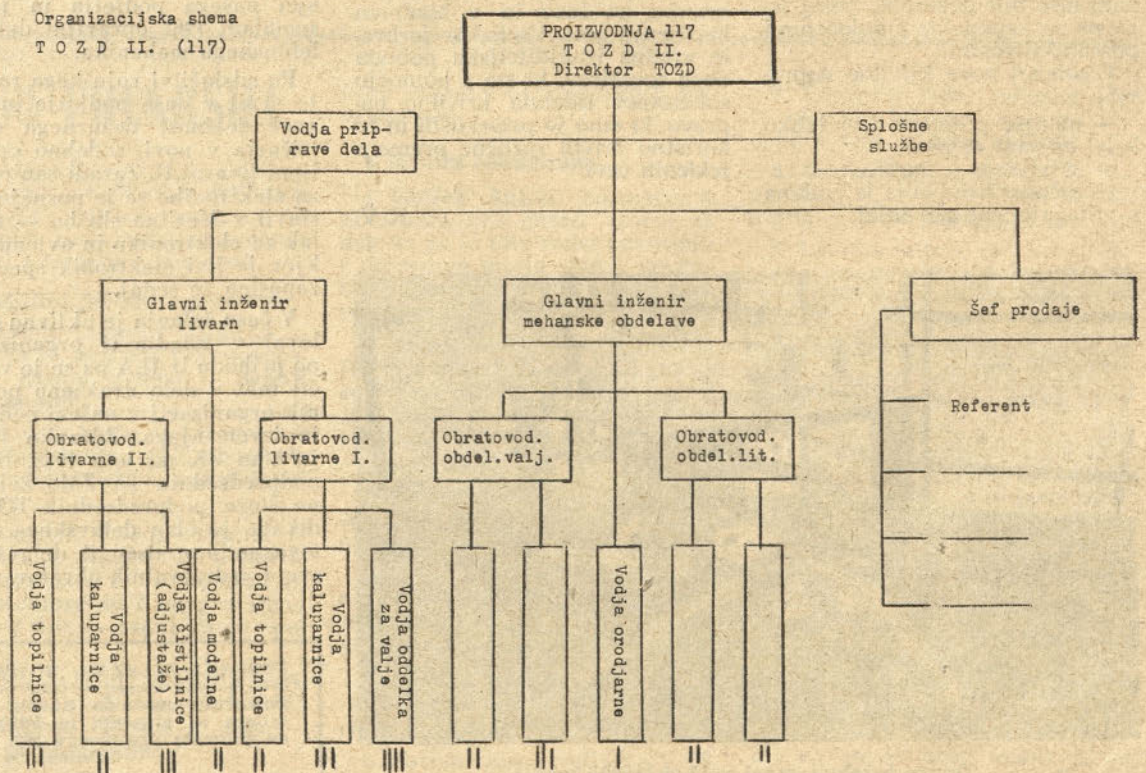
Pa še res je

(Sklep DS enote metalurški obrati: »Sklenil je tudi, da se pošlje prometu pismo, s katerim se prometu sporoči...)

»Se ti ne zdi, da je še komu iz tovarne pismo bolj potrebno kot nam iz prometa.«

TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD - TOZD -

Organizacijska shema TOZD II. (117)

Priloga: 6.5

DELOVODJE

VODSTVO SINDIKATA Dedek Mraz tudi letos ni razočaral

VOLILNA KONFERENCA OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA ŽELEZARNE STORE

V sredo, 6. decembra 1972, je bila volilna konferenca osnovne organizacije sindikata Železarne Store.

Po temeljitem pregledu dvoletnega dela in izčrpnih razpravah so dali razrešnico dosedanjemu TO in nadzornemu odboru ter izvolili nove organe.

V novi TO so bili izvoljeni: Gobec Jože — el. delavnica; Selinšek Janez — mehanična del.; Žibret Anton — mehanična del.; Vindiš Anton — merilna služba; Ožek Franc — mehanična del.; Maček Franc — el. delavnica; Strašek Vinko — šamotna; Janžekovič Srečko — el. plavž; Arzenšek Silvo — valjarna II.; Čater Franc — jeklarna; ing. Senčič Srečko — UOS jeklarna; Mramor Alojz — jeklarna; Rozman Franc — mehanična; Cretnik Martin — livarna II.; Strašek Alojz — livarna I.; Jager Alojz — livarna I.;

Lubej Ivan — livarna I.; Makuc Viljem — obdelovalnica valjev; Ošlak Marjan — livarna II.; Zupanc Milka — livarna II.; Rozman Anton — modelna mizarna; Veber Tine — splošni sektor; Zmahar Ivan — komerciala; mag. Šturbej Alojz — laboratorij; Građišnik Frido — ekonomski biro; Tajnšek Jaka — konst. biro; Krumpak Stefan — gasilci; Zelič Silva — UOS; Arzenšek Stefan — SGE; Antlejš Franc — SGE; Knez Jože — OTK; Planko Stanko; Starlekar Franc — šamotna; Franulič Anton — jeklarna; Centrih Jože — valjarna II.; Fuks Frido.

Za nadzorni odbor:

Kaluža Vlado — predsednik; Vidic Anton — član; Prelec Srečko — član.

Novi predsednik TO je postal Zdravko Ivačič.

V naslednji številki »Železarja« bomo objavili zaključke, ki jih bo na podlagi zapisnika izdelala komisija za sklepe.

ČIČ-KO

Naprava za krivljenje cevi

Za inštalaterska dela, predvsem za krivljenje plinskih cevi za polaganje elektro inštalacij v različne namene, smo dosedaj krivili navedene cevi s pomočjo kovaškega ognjišča ali z avtogennim varilnim priborom. Takšno krivljenje je zahtevalo določen čas, več delavcev, material za gretje in polnilni pesek za večje premere cevi.

Cevi premera 16 do 70 mm potrebujemo na raznih električnih napravah, obdelovalnih strojih in instalacijah za zaščito kablov in kablanih vodnikov.

Da bi se delo izboljšalo, zmanjšalo število ljudi in čas krivljenja, sta delavca elektroobrata, tovariša Zupanc Stanko, mojster elektrostrojnih del in VK strugar Hrastnik Ivan, izdelala napravo za krivljenje cevi. Takšne naprave sicer obstajajo, vendar nam niso bile dostopne, poleg tega pa so nepopolne z določenimi pomanjkljivostmi.

Prednosti nove krivilne naprave:

- manjše premere cevi lahko krivi en sam delavec,
- krivljenje je mrzlo,
- točnost krivljenja je podana s prilagajocimi krivilniki,

— delo je enostavno, hitro in ni potrebno velikih sil za črpanje oziroma pomikanje aktivnega krivilnega dela,

— na napravi so nameščeni krivilniki za različne profile cevi od 16 do 70 mm,

— naprava je preizkušena in ima prigraven manometer za kontrolo pritiska,

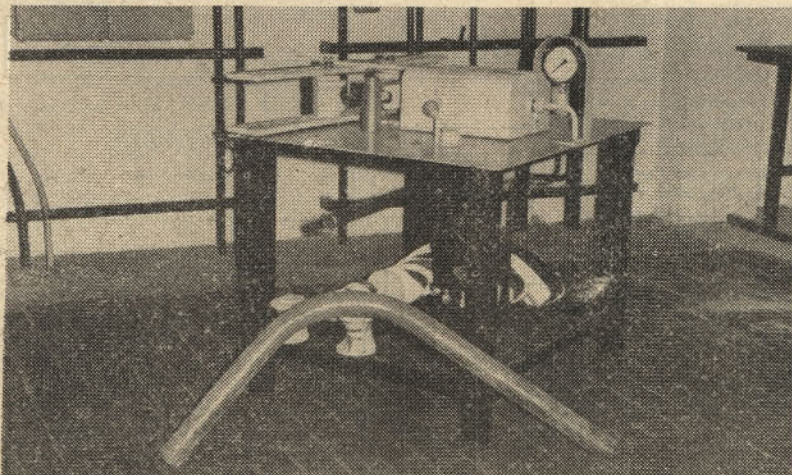
— krivilna naprava se lahko premešča na posamezna delovišča po tovarni,

— ni nevarnosti poškodb, gibljivi del je zaščiten s pločevino,

— naprava deluje lahko, enostavno se deaktivira z odpiranjem ventila, vzmeti pa potegnjo gibljivi del v izhodiščno lego.

Prihranek, ki ga bomo dosegli instalaterji z novo krivilno napravo, je vsekakor občuten, mnenja pa smo, da je prednost navedene naprave predvsem v prihranku na času in v hladnem krivljenju cevi. Vsekakor je hvala vredna iznajditeljska pobuda obeh tovarišev, ki sta s pomočjo sodelavcev izdelala krivilno napravo, ki smo jo preizkusili in že koristno krivili različne premere jeklenih cevi.

R. V.

Doma izdelani stroj za krivljenje cevi

Organizatorjem lanskoletne Novoletne prireditve — organizaciji sindikata in Amaterskemu gledališču »Železar« — se je letos pridružila tudi naša mladinska organizacija in opravila velik del priprav.

Na podlagi lanskoletnih izkušenj (v dvorani je bilo okrog 900 ljudi), so letos pripravili dve prireditvi in sicer ob 15. in 17.30 uri. Uspeh te odločitve ni izostal. Okrog 400 malčkov in skoraj toliko staršev, je novoletno prireditev spremljalo udobno, saj so vsi imeli prostor na sedežih.

Po prijetni igrici Leopolda Suhodolčana: »Medvedek na obisku« (V režiji Zdravka Ivačiča je pripravilo naše Amatersko gledališče), je otroke obiskal Dedek Mraz. Povedal jim je nekaj zanimivih reči, nato pa

ob pomoči Lisice, Lisjaka, Medvedka, Zajčka in Veverice razdelil darilne pakete, ki jih je bilo za cel kamion.

Dedku Mrazu se ni mudilo: poklepetal je zdaj s tem, zdaj z onim. Otroci so obljubljali, da bodo pridni, Dedek Mraz pa je zagotovil, da drugo leto zagotovo spet pride.

Naj omenim novost letošnje prireditve. Krajevna skupnost Store je sodlovala tako, da je omogočila obdaritev tudi tistih otrok z našega terena, ki bi sicer ostali brez novoletnega veselja.

Ob zaključku naj povem, da se željam naših najmlajših pridružujemo vsi v prepričanju, da nas bo Dedek Mraz prihodnje leto spet obiskal.

Zdravko Ivačič

IZ DNEVNICA AMATERSKEGA GLEDALIŠČA »ŽELEZAR«

Te dni režiser Cvetko Vernik pridno nadaljuje z vajami za komedijo »Vdova Rošlinka«. Vaje so morali v mesecu decembru prekiniti zaradi intenzivnih priprav za izvedbo novoletne mladinske igre.

Režiser je k tekstu pristopil z

modernimi prijemi, uokviril delo z izvorno, domiselno sceno, tako da lahko pričakujemo uspešno predstavo, ob kateri se bomo tudi od srca nasmejali.

Premiera bo predvidoma konec januarja.

čič-ko

NOVI PREDSEDNIK TO SINDIKATA ŽELEZARNE ŠTORE

Na volilni konferenci sindikata Železarne Store, ki je bila 6. decembra 1972, je bil za novega predsednika TO izvoljen Zdravko Ivačič, dosedanji drugi podpredsednik TO.

Zdravko Ivačič se je rodil 16. decembra 1948 kot sin pri nas zaposlenega delavca Ivačič Edvarda.

Po uspešno končani osnovni šoli je odšel v Maribor, kjer je z odličnim uspehom končal triletno poklicno šolo elektro stroke.

Zaposlil se je v elektrodelaavnici našega podjetja in je do spomladi 1967 opravljal delo telefonskega mehanika.

Po odslužitvi vojaškega roka se je vrnil v naše podjetje in prevzel dolžnost dežurnega električarja v novi, sodobno opremljeni livarni II. Zaradi zanimanja za elektroniko se je pozneje predstavil v Merilno službo — oddelek za elektroniko in avtomatiko, kjer je kot elektroniki specialist zaposlen še sedaj.

V času šolanja je aktivno sodeloval v mladinski organizaciji, po prihodu iz JLA pa se je vključil tudi v delo družbeno političnih organizacij v našem podjetju in izven njega. Zdravko Ivačič je član ZK od leta 1968. Bil je podpredsednik TK ZMS Železarne Store, podpredsednik TO sindikata, je član delavskega sveta tovarne in predsednik delavskega sveta vzdrževalnih obratov.

Poleg dela v družbeno-političnih organizacijah aktivno sodeluje na področju kulturne dejavnosti. Je član skupščine Kulturne skupnosti Celje, član odbora za gledališko dejavnost pri ZKPOS Celje in tehnični vodja našega nadvse uspešnega Amaterskega gledališča »Železar«.

Našega novega predsednika TO smo predstavili le v nekaj stavkih. Prepričani smo, da se nam bo s svojim delom поблиže predstavil sam, mi pa mu pri delu želimo veliko uspehov.

Zdravko Ivačič

STORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni in glavni urednik ing. Stane Ocvirk — Pomočnik urednika Rudolf Uršič — Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana je časopis oprošten davka od prometa proizvodov (St. 421-2/72 z dne 27. 12. 1972) — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje.

O KRVODAJALSTVU

V prejšnji številki »Železarja« smo opisali nekaj spornih vprašanj o vlogi in potrebi krvodajalske organizacije, o organizaciji te dejavnosti v našem kolektivu itd. Danes pa obravnavamo vprašanja o krvodajalcu samem, o zdravniških pregledih in nekaterih propagandnih pripomočkih. Najprej, kdo je lahko krvodajalec?

Krvodajalci so lahko zdrave osebe obeh spolov v starosti od 18 do 65 let. Vsakega krvodajalca je treba zdravstveno pregledati in sicer je namen pregleda dvojen:

— da se zavaruje darovalec; kri sme dati oseba, ki jo zdravnik spozna za zdravo;

— varstvo prejemnika krvi. Ker vemo, da se nekatere bolezni lahko prenesejo na prejemnika s krvjo osebe, ki je to bolezen prebolela in je ob odvzemu zdrava.

skupino A, B, 0 in AB na ploščici, ki je le orientacijska. Rezultat krvne skupine je zanesljiv šele po preizkusni metodi v epruveti. Določiti je treba tudi sedimentacijo krvi, s čimer se ugotovi hitrost vsedanja rdečih krvnih teles. Po opravljenih laboratorijskih preskavah pregleda krvodajalca še zdravnik. Važno je, da vsak darovalec krvi pove zanesljive podatke o morebitnih prebolelih boleznih, oziroma operacijah. Zdravnika posebej zanima, če je krvodajalec prebolel nalezljivo tuberkulozo, zlatenico ali malarijo. Krvodajalci ne morejo biti osebe, ki so bolne za boleznimi, kot so: tuberkuloza, ledvične bolezni, sladkorna, srčne bolezni itd. Zdravnik tudi odkloni za določen čas osebo, ki je bolna za akutnimi nalezljivimi boleznimi na primer: obojenja grla, pljuč, kože itd. Tudi osebam, ki so cepljene, se kri ne

zgodí, da krvodajalec občuti slabost, se poti, prebledi, ali pa za nekaj trenutkov celo izgubi zavest. To se mu lahko zgodí že takrat, ko mu odvzamejo kri za določitev hemoglobina in sedimentacije, ali pa ko vidi, kako so odvzeli kri drugemu. Vzrokov za to slabost je več, na primer: utrujenost, močno ogrevani prostor in strah pred odvzemom krvi, ki je največkrat podzavesten. Da se temu izognemo, je priporočljivo, da krvodajalci ne pridejo na odvzem tečiči, uživati pa smejo le **nemastno** hrano, na primer: čaj, črna kava, sadje, marmelado, kruh. Nemastna hrana se priporoča za to, ker se mastna kri ne more dalj časa hraniti v hladilniku in se mora porabiti takoj. Iz mastne krvi tudi ne moremo izdelati suhe krvne plazme. Krvodajalci pred prvim odvzemom včasih sprašujejo ali odvzem krvi boli?

Ne! Gre le za navaden vbod z iglo kot pri različnih laboratorijskih pregledih. Zgodí se, da mora oseba, ki jemlje kri, večkrat vbosti z iglo. To pa takrat, če ima krvodajalec skrite tanke ali gibljive žile. Kako naj se krvodajalec po odvzemu krvi hrani? Z normalno mešano hrano. Takoj po odvzemu krvi naj dajalec ne zaužije preveč hrane, ker se s tem poveča krvni volumen v prebavnem traktu, kar pa lahko dovede do trenutne slabosti. Priporoča se, da dajalec po odvzemu popije škodljivo čaja, sadnega soka ali hladnega mleka, nikakor pa ni priporočljivo takoj po odvzemu piti alkohol, ker ta trenutno zviša krvni pritisk in se lahko pojavi vrtoглаvica.

In še nekaj podatkov o krvi.

Človek ima približno 5 litrov krvi ali eno trinajstino telesne teže. V kubičnem milimetru krvi je 4.500.000 rdečih in 6.000 belih krvničk ter 250.000 krvnih ploščic. Časovni presledki med posameznimi odvzemi so za moške vsake tri, za ženske pa vsake štiri mesece brez kakršnihkoli škodljivih posledic.

Krvodajalec prejme, ko daruje večkrat kri, posebne značke, in sicer: za 5, 10, 15 in 20-kratni odvzem. Pri 25-kratnem odvzemu pa dobi plaketo z miniaturno značko, na kateri je napisana številka

25. Ta sistem stimuliranja krvodajalcev pa se lahko še dopolni z nekaterimi rekviziti, kot so: nalepke za šoferje, obeski za ključe in kemični svinčniki s posebnim posvetilom.

Ta priznanja se običajno podelijo na proslavi ob Dnevu krvodajalcev, to je v mesecu juniju vsako leto. Četrtega junija 1946 je bila namreč v Sloveniji ustanovljena prva transfuzijska postaja in se ta dan slavi kot družbeno priznanje krvodajalcev.

Smatramo, da smo odgovorili na nekatera nejasna vprašanja in s tem tudi odstranili pomisleke glede odločitve za darovanje krvi. Če bomo krvodajalstvo gledali vsi s stališča, da ne gre pri njem samo za manifestacijo solidarnosti in humanosti, kar v svojem bistvu sicer tudi je, pač pa tudi, da bomo kri, ki jo darujemo, mogoče že jutri potrebovali sami, potem se nam pač ne bo težko odločiti in se pridružiti številnim krvodajalcem.

KOMISIJA
ZA KRVODAJALSTVO

Vsakemu krvodajalcu se določi vrednost krvne barvine (hemoglobina) in sicer tako, da se mu iz prsta vzame kaplja krvi. Odstotek hemoglobina je lahko pri nekaterih znižan zaradi prejšnjih krvavitev, nepravilne prehrane in različnih obolenj. Oseba z znižanim odstotkom hemoglobina začasno ne more dati krvi. Poleg tega se krvodajalcu določi krvno

odvzame približno tri tedne, prav tako se ne odvzame kri nosečnicam.

Ko zdravnik ugotovi, da je oseba sposobna dati kri, določi odvzemno količino, ki znaša lahko naenkrat do 500 ml krvi. Pri nas običajno odvzamejo 300 ml, vendar v posameznih primerih lahko zdravnik določi tudi večjo količino. Po odvzemu krvi se včasih

»Kaj pa tale krementira? Kaj ni vedel, da spuščajo pri Godčevem mostu v Voglajno fekalije. Sicer se pa to tako ne pozna, ker voda do sem že priteče čisto črna.«

DELOVNO DOLŽNOST SO PREKRŠILI

Komisije za kršitev delovnih dolžnosti pri svetu metalurške enote, kovinske enote in enote vzdrževalnih obratov so se v mesecu novembru 1972 sestale trikrat in obravnavale 53 primerov kršitev delovnih dolžnosti.

V enem primeru je bil kršitelj predlagan Kadrovsko-socialnemu odboru v nadaljnji postopek, v petih primerih je bil kršiteljem izrečen zadnji javni opomin, v štirinajstih primerih je bil kršiteljem izrečen javni opomin, v sedemnajstih primerih je bil izrečen najmilejši ukrep opomin, v osmih primerih so bili kršitelji oproščeni krivde in v osmih primerih je bil postopek ustavljen.

HUJE SO PREKRŠILI DELOVNO DOLŽNOST:

Predlagan Kadrovsko-socialnemu odboru pri DST v nadaljnji postopek:

1. SAMARDŽIČ MUHAMED, livarna valjev: 6. oktobra 1972 grobo izpadel napram sodelavcu — predlagan Kadrovsko-socialnemu odboru v nadaljnji postopek.

Z zadnjim javnim opominom:

1. Blatnik Leopold, jeklarna — 22., 23. in 24. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **zadnji javni opomin**.

2. Skutelj Anton, jeklarna: od 23. do 28. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **zadnji javni opomin**.

3. Arzenšek Rado, valjarna I: 10. julija, 9. avgusta, 28. avgusta, 17. septembra, 25. septembra in 26. septembra 1972 neopravičeno izostal z dela — **zadnji javni opomin**.

4. Seničar Franc, valjarna I: 28. avgusta, 1. in 2. septembra 1972 neopravičeno izostal z dela — **zadnji javni opomin**.

5. Kovač Milko, livarna valjev — 23. 7. 1972 ponovno neopravi-

čeno izostal z dela — **zadnji javni opomin**.

Z javnim opominom:

1. Gajšek Anton, jeklarna: 4. novembra 1972 prišel vinjen na delo in ga je bilo treba odstraniti z delovnega mesta, dne 5. novembra pa je grobo izpadel proti nadrejenemu — **javni opomin**.

2. Brenk Andrej, elektroplavž: 10. novembra 1972 ni prišel pravočasno na delo, dne 15. novembra 1972 pa je predčasno in brez dovoljenja zapustil delovno mesto — **javni opomin**.

3. Klinar Martin, valjarna I: 28. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

4. Kramperšek Matija, jeklarna: 27. avgusta in 26. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

5. Penič Anton, valjarna I: 28. in 29. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

6. Šarlah Drago, valjarna I: 28. in 29. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

7. Tovornik Jože, valjarna II: 13. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

8. Zorko Karl, valjarna I: 28. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

9. Lavriha Anton, obdelovalnica valjev: 11. avgusta 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

10. Urbanc Alojz, obdelovalnica valjev: 31. oktobra 1972 ni izvršil delovnega naloga — **javni opomin**.

11. Majkovič Hilmija, livarna II: 3. in 5. novembra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

12. Galina Ivan, livarna II: 30. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

13. Radmanovič Nikola, livarna II: 20. oktobra 1972 neopravičeno izostal z dela — **javni opomin**.

14. Cvikel Anton, mehanična delavnica: 19. oktobra 1972 nepri- merno izpadel proti sodelavcu — **javni opomin**.

Iz pisarne pravne službe

V preteklem letu je v pokretu TRIM sodelovalo razmeroma veliko število članov našega kolektiva. Ob koncu leta so sodelujoči za svoje športno udejstvovanje prejeli tudi značke. V ta namen je bila organizirana prireditve, katere se je poleg športnikov udeležili tovariš Goršič Tone — kot predstavnik Občinskega sindikalnega sveta Celje. Iz železarne pa so svečanosti prisostvovali tov. glavni direktor Tugomer Voga, kadrovski direktor tov. Markovič Rajko in direktor splošnega sektorja tovariš Sotler Stane.

TRIM značke so osvojili:

Jože Renčelj, Ivan Kočevar, Zdenka Godicelj, Dragica Godicelj, Stane Godicelj Mladen Zelič, Marjeta Jost, Karel Pušnik, Franc Gruleneš, Jožica Svetelšek, Peter Hrastnik, Vlado Čanžek, Eva Ludvik, Marica Mernik, Feliks Černak, Rajko Markovič, Milan Centrih, Dejan Kavka, Lidija Kavka, Marjan Kavka, Roman Zapušek, Alojz Mramor, Vlado Bogdanovič, Sonja Ocvirk, Franc Škoberne, Zvonke Melanšek, Rihard Kok, Jože Centrih, Jože Kovačič, Boris Malec, Majda Šmerc in Dragica Krajnc.

Zlato športno značko TRIM so osvojili:

Milan Vrbajac 65 točk, Vlado Čanžek 70 točk, Milan Centrih 61 točk, Vinko Bračun 60 točk, Jožica Svetelšek 60 točk, Irena Gaberšek 66 točk, Jakob Tanjšek 65 točk, Lidija Kavka 75 točk, Franc Grubeneš 68 točk, Franc Škoberne 60 točk, Marjan Kavka 100 točk, Tine Veber 75 točk, Tine Sivka 75 točk, Sonja Ocvirk 60 točk, Feliks Černak, dipl. ing. 69 točk, Stane ing. Ocvirk 63 točk, Marica Mernik 64 točk, Eva Ludvik 63 točk.

Srebrno športno značko TRIM so osvojili:

Janez Kresnik 46 točk, Vili Dečman 42 točk, Jože Centrih 58 točk, Dragica Krajnc 48 točk, Jože Renčelj 40 točk, Jože Križan 50 točk.

Bronasto športno značko TRIM so osvojili:

Franc Lukač 51 točk, Rado Korent 26 točk, Danilo Razboršek 28 točk, Ivan Kočevar 56 točk, Dušan Srebotnjak 24 točk, Ivan Kragelj 29 točk, Rudi Štante 26 točk, Stane Ivanšek 27 točk, Rajko Markovič 32 točk in Drago Bokšan 23 točk.

Skupaj je bilo torej osvojenih 31 TRIM značk ter 18 zlatih, 6 srebrnih in 10 bronastih športnih TRIM značk.

Vsem čestitamo za osvojene značke, posebej pa še tovarišici Mernik Marici kot najstarejši tekmovalki ter tov. Kavka Marjanu, ki je dosegel največje možno število točk.

Zelimo, da bi v letošnjem letu lahko podelili še večje število značk ter vas vse vabimo, da spremljate naše akcije, ki bodo namenjene tekmovalcem za športne značke.

BLOUDKOVA PLAKETA TINETU VEBRU

Pred zaključkom lanskega leta je tovariš Tine Veber, referent za rekreacijo v naši železarni, prejel eno najvišjih priznanj na področju športa — Bloudkovo plaketo. Žirija mu je to visoko priznanje podelila za njegovo organizacijsko in strokovno delo na področju športno rekreativne dejavnosti.

Tovariš Tine je vsestranski športnik, ki je začel svojo bogato športno kariero kot pionir — telovadec v TVD Partizanu - Gaborje. Poleg tega se je aktivno ukvarjal še s smučanjem, rokometom, plavanjem, skoki v vodo, in tekmoval celo v smučarskih skokih.

V orodni telovadbi je bil trikrat državni prvak in to enkrat pri članih in dvakrat v višjem

mladinskem razredu. Rokomet je igral pri Kladivarju, ki je bil takrat v I. zvezni ligi. V smučanju je tekmoval na občinskih, področnih in republiških tekmovanjih, večinoma v smuku. Kot skakalec v vodo je nekajkrat osvojil prva mesta na tekmovanih slovensko-hrvaške lige kot član plavalnega kluba Neptun Celje.

Že zgodaj se je začel ukvarjati z vzgojnim in organizacijskim delom na področju športa. Tako je bil eden prvih vaditeljev orodne telovadbe iz celjske povojne mlade generacije orodnih telovadcev. Kot organizator je sodeloval pri večjem številu velikih športnih prireditev. Najomnimamo samo dve in to Zlet Partizana Jugoslavije in Gimnastradi.

Da mu bo športno delo poklic, se je odločil pravzaprav na odsluženju vojnega roka, ko je delal kot samostojni inštruktor za telesno vzgojo na vojni mornariški akademiji. Po odslužitvi vojaškega roka se je zaposlil kot poklicni inštruktor Partizana Slovenije ter kot tak delal v vsej Sloveniji na različnih področjih športne dejavnosti. Leta 1960 je prišel v Železarno Štore za referenta za rekreacijo. Od takrat je športno življenje v Štorah dobilo nov razmah, kar se kaže v pestri dejavnosti in v rezultatih, ki jih športniki iz Štor dosegajo. Opravljal je in še opravlja vrsto funkcij v telesno vzgojnih organizacijah in forumih na vseh nivojih od društvenih do zveznih.

Tovarišu Tinetu želimo tudi v bodoče še veliko uspehov na področju športa, dodeljeno priznanje pa naj mu bo vzpodbuda tudi pri nadaljnjem delu.

VODSTVA SEKCIJ V TVD PARTIZAN

V mesecu decembru so imele sekcije TVD Partizan-Kovinar svoje občne zборе, na katerih so pregledali svoje dosedanje delo in uspešnost ter sprejeli programe dela za leto 1973. Izvolili so tudi vodstva za naslednje obdobje. V posameznih sekcijah so v odborih naslednji:

SMUČARSKA SEKCIJA:

Zelič Franc — predsednik, Arzenšek Stefan — tehnični vodja, Veber Tine — tehnični vodja smučarskih šol, Zelič Silva — tajnik, Srebotnjak Dušan — blagajnik, Ocvirk inž. Stane — propagandist.

V programu dela sekcije je poleg tekmovalne dejavnosti največ

poudarka na šolah smučanja in vzgoji vaditeljskega kadra.

KEGLJAŠKA SEKCIJA:

Markovič Rajko — predsednik, Cmok Drago — podpredsednik, Ludvig Eva — tajnik, Otorepec Ljubica — blagajnik, Sivka Jože — tehnični vodja, Zorc Franc — vodja moške ekipe, Krajnc Dragica — vodja ženske ekipe, Hiti Anton — vodja ekipe starejših članov.

KOSARKARSKA SEKCIJA:

Franulič Anton st. — predsednik, Kaluža Ladi — tehnični vodja, Seme Branko, Melanšek Zdravko, Mastnak Zdenka, Štante Rudi in Klinar Gojko — člani.

Člani planinskega društva »Železar« Štore na izletu, dne 17. XII. 1972 slikani na Tolstem vrhu

OBVESTILO ČLANOM PLANINSKEGA DRUŠTVA

Upravni odbor planinskega društva »Železar« Štore obvešča in prosi člane društva, da se zglasijo pri predsedniku tov. Gradišniku ali blagajniku tov. Dragici Krajnc (oba v stavbi komerciale) zaradi dviga članskih izkaznic in plačila članarine za leto 1973.

Možno je kupiti tudi značke PZS, dnevnike »Savinjske poti« in »Slovenske transverzale«, naročiti Planinski vestnik (mesečnik) ter ostalo.

Vabimo vse ljubitelje planin in narave v članstvo našega planinskega društva.

Planinski pozdrav!

UO PD »Železar« Štore

PROGRAM

športno rekreativne dejavnosti

JANUAR:

- Sola smučanja za člane kolektiva na Svetini (5 dni)
- Prvenstvo posameznikov v namiznem tenisu
- Priprave za metalurške igre (alpsko smučanje, teki in sanjanje)
- Redna vadba: kegljanje, odbojka, namizni tenis, splošna vadba
- Vsako soboto in nedeljo smučanje na Svetini pod nadzorstvom učiteljev smučanja
- Novoletni turnir v kegljanju

FEBRUAR:

- Medobratno tekmovanje v smučanju
- Občinsko sindikalno prvenstvo v smučanju
- Metalurške zimske igre na Ravnah
- Nadaljevanje in zaključek prvenstva posameznikov v namiznem tenisu
- Vsako soboto in nedeljo smučanje na Svetini pod nadzorstvom učiteljev smučanja
- Redna vadba: kegljanje, odbojka, namizni tenis, splošna vadba

MAREC:

- Dvoboj v veleslalomu Cinkarna: Železarna
- Medobratno tekmovanje v odbojki
- Medobratno tekmovanje v namiznem tenisu
- Redna vadba: kegljanje, odbojka, namizni tenis, splošna vadba
- Občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu
- Izlet smučarjev in tekmovanje za TRIM športno značko

APRIL:

- Nadaljevanje medobratnega tekmovanja v odbojki
- Nadaljevanje medobratnega tekmovanja v namiznem tenisu
- Občinsko sindikalno prvenstvo v šahu
- Medobratno tekmovanje v streljanju z zračno puško in tekmovanje za TRIM športno značko
- Medobratno tekmovanje v kegljanju in tekmovanje za TRIM športno značko (100 lučajev)
- Občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju
- Redna vadba: kegljanje, odbojka, namizni tenis, splošna vadba
- Seminar za organizatorje izletov

- Občinsko sindikalno prvenstvo v odbojki
- Občinsko sindikalno prvenstvo v nogometu

MAJ:

- Izleti posameznih obratov
- Občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu
- Nadaljevanje občinskega prvenstva v nogometu
- Kolesarjenje za TRIM športno značko
- Planinstvo za TRIM športno značko
- Tek — vzdržljivost za TRIM športno značko
- Nadaljevanje občinskega prvenstva v odbojki

JUNIJ:

- Izleti posameznih obratov
- Kolesarjenje in hoja za TRIM športno značko
- Tek za TRIM športno značko
- Občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju
- Nadaljevanje občinskega prvenstva v malem nogometu
- Planinstvo za TRIM športno značko
- Medobratno tekmovanje v poligonu

JULIJ:

- Izleti posameznih obratov
- 4. julij — kolektivni izlet na Svetino
- Organizirana rekreacija v počitniškem domu na Rabu, tekmovanje v streljanju in plavanju za TRIM športno značko
- Medobratno tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško
- TRIM steza za športno značko
- Seminar oziroma tečaj za organizatorje rekreacije

AVGUST:

- Izleti posameznih obratov
- Planinstvo za TRIM športno značko
- Troboj v ribolovu Štore: Ravne: Jesenice
- Medobratno tekmovanje v plavanju in tekmovanje za TRIM športno značko
- Medobratno tekmovanje v malem nogometu
- Tek za TRIM športno značko
- Hoja in kolesarjenje za TRIM športno značko
- Občinsko sindikalno tekmovanje v nogometu
- Občinsko sindikalno tekmovanje v plavanju
- Priprave za letne metalurške igre na Ravnah
- TRIM steza za športno značko

SEPTEMBER:

- Izleti posameznih obratov
- Medobratno tekmovanje v rokometu
- Metalurške letne igre na Ravnah
- Občinsko prvenstvo v nogometu
- Občinsko prvenstvo v rokometu
- Redna vadba: kegljanje, namizni tenis, odbojka, splošna vadba
- Medobratno tekmovanje v ribolovu
- Planinstvo za TRIM športno značko
- TRIM steza za športno značko

OKTOBER:

- Izleti posameznih obratov
- Nadaljevanje medobratnega tekmovanja v malem nogometu
- Zadnje tekmovanje za TRIM športno značko v panogah po potrebi
- Redna vadba: kegljanje, namizni tenis, odbojka, splošna vadba

- Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu
- Nadaljevanje občinskega prvenstva v odbojki
- Občinsko prvenstvo v kegljanju

NOVEMBER:

- Medobratno tekmovanje v šahu
- Nadaljevanje občinskega prvenstva v namiznem tenisu
- Redna vadba: kegljanje, namizni tenis, odbojka, splošna vadba
- Medobratno tekmovanje v kegljanju — borbene partije

DECEMBER:

- Zaključek medobratnega tekmovanja
- Podelitev TRIM športnih značk
- Seminar organizatorjev rekreacije
- Redna vadba: kegljanje, namizni tenis, odbojka, splošna vadba

KEGLJANJE

Od 16. 11. 1972 do 5. 12. 1972, smo imeli v Štorah družinsko prvenstvo posameznikov za leto 1972. Vsak tekmovalc je imel 3 nastope in to: člani v disciplini 3 × 200 lučajev, članice in starejši člani pa 3 × 100 lučajev. Za končno uvrstitev je bilo upoštevano skupno število prdrtih kegljev iz vseh treh nastopov. Doseženi so bili naslednji rezultati:

ČLANI:

1. Sivka Jože — 2.639 prdrtih kegljev; 2. Cmok Ervin — 2.535; 3. Cmok Drago — 2.471; 4. Zorc Franc — 2.457; 5. Gračner Ivan — 2.443; 6. Markovič Rajko — 2.433; 7. Zohar Franc — 2.428; 8. Lubej Ciril — 2.418; 9. Škoberne Franc — 2.418; 10. Kavka Marjan — 2.385; 11. Čagalj J. — 2.379; 12. Krajnc Emil — 2.329; 13. Grubenšek Jaka — 2.241; 14. Krmuzelj Drago — 2.237; 15. Križan Franc — 2.205; 16. Judež Ivo — 2.167; 17. Govek Franc — 2.166; 18. Petkovič Jože — 2.139; 19. Pušnik Franc — 2.126 in Ferme Maks — 1.912 prdrtih kegljev.

ČLANICE:

1. Ludvik Eva — 1.279 prdrtih kegljev; 2. Ocvirk Sonja — 1.215; 3. Krajnc Dragica — 1.075; 4. Rakita Vera — 1.062; 5. Kolenc Vida — 1.048; 6. Dobovišek Mija — 977; 7. Otorepec Ljubica — 945 in 8. Čakš Nada 889 prdrtih kegljev.

STAREJŠI ČLANI:

1. Hiti Anton — 1.047 prdrtih kegljev; 2. Gorjup Jože — 1.036 prdrtih kegljev in 3. Piler Hinko — 874 prdrtih kegljev.

Člani so tekmovali tudi vse leto 1972 za naziv najboljši kegljač leta in so na osnovi internega pravilnika sekcije dosegli naslednje rezultate:

1. Sivka Jože — 86 točk; 2. Kavka Marjan — 74; 3. Škoberne Franc — 68; 4. Cmok Ervin — 63; 5. Gračner Ivan — 58; 6. Cmok Drago — 41; 7. Zorc Franc — 34;

8. Faktor Rado 34; 9. Lubej Ciril — 28 in 10. Zohar Franc 19 točk.

Tov. Sivka si je priboril naziv »najboljši kegljač leta« in ker je bil tudi prvi na družinskem prvenstvu je dosegel dve lepi zmagi. Njegov uspeh na družinskem prvenstvu torej ni bil samo slučajen, saj je z. dobrimi nastopi skozi vse leto dokazal, da je bil v letu 1972 najboljši kegljač naše sekcije.

Kegljaška zveza Slovenije je sprejela nov način republiških tekmovanj s tem, da bo v republiški ligi nastopilo 10 klubov, ki se bodo uvrstili po tekmovanjih v conski ligi. 23. in 24. 12. 1972 je bilo v Žalcu in Celju občinsko prvenstvo za vstop v II. consko ligo. Naši člani so v disciplini 8 × 200 lučajev prdrti v Žalcu 7.063 kegljev, najboljši posamezniki pa so bili: Cmok Ervin 984, Zorc Franc 906 in Cmok Drago z 882 prdrtimi keglji. V Celju je naša ekipa prdrla 6.933 kegljev, najboljši posamezniki pa so: Cmok Ervin 958, Cmok Drago 912 in Škoberne Franc z 887 prdrtimi keglji.

S tem so naši člani zasedli 3. mesto v občini in si pridobili pravico nastopa v II. conski ligi.

V dneh od 5. do 7. 1. 1973 je bil na kegljišču v Štorah odigran tradicionalni novoletni kegljaški turnir v borbenih igrah (10 mož, 3 lučaje), ki ga je organizirala sindikalna podružnica Železarne Štore. Nastopilo je 24 ekip in so bili doseženi naslednji rezultati:

1. mesto »Obnova« Celje, 825 prdrtih kegljev; 2. mesto »Cinkarna« Celje, 748 prdrtih kegljev; 3. mesto »Metka« Celje, 748 prdrtih kegljev; 4. mesto »Klima« Celje, 745 prdrtih kegljev; 5. mesto Železarna Štore, 739 prdrtih kegljev; 6. mesto EMO Celje, 720 prdrtih kegljev; 7. mesto »Aero« Celje, 718 prdrtih kegljev; 8. mesto »Libela« Celje, 697 prdrtih kegljev; 9. mesto »Elektro« Celje, 695 prdrtih kegljev; 10. »Žična« Celje, 691 prdrtih kegljev itd.

L. E.

Naši smučarji po tekmi med Cinkarno in železarno na Golteh

KADROVSKE VESTI

NOVI ČLANI DELOVNE SKUPNOSTI

Antlej Alojz, promet; Arzenšek Miha, NK delavec, ekspedit; Brumen Vlado, KV kuhar, gost. enota; Gračner Jože, NK delavec, valjarna II; Gorišek Rajko, NK delavec, obdelovalnica valjev; Govc Franc, NK delavec, livarna I; Jazbinšek Alojz, PK žerjav., livarna I; Kladnik Ivan, NK delavec, kem. lab.; Košir Tatjana, NS tehn. ris., konstr. biro; Kovarič Rudolf, NK delavec, valjarna II; Lipar Branko, NK delavec, livarna I; Manojlovič Aleksa, NK delavec, valjarna II; Pungeršek Janko, NK delavec, gost. enota; Pesjak Terezija, NK delavka, komunala; Polutnik Lado, PK žerjav., livarna I; Ramšak Ivan, PK premikač, promet; Rupret Franc, VS el. inženir, pripravnik; Skale Alojz, NK delavec, promet; Sotošek Zvonko, KV urar, merilna sl.; Spreitzer Hinko, NK delavec, livarna I; Sramel Ljudmila, KV kuharica, gost. enota; Stancer Marjan, NK delavec, valjarna I; Ščurek Božidar, VS el. inž., pripravnik; Šajn Franc, NK delavec, livarna I; Tkavc Albin, NK delavec, elektroplavž; Udovč Alojz, NK delavec, jeklarna; Zupanc Bojan, KV strugar, obdelovalnica valjev; Zdovec Emil, NK delavec, elektroplavž; Zafran Mirko, PK premikač, promet; Zgur Srečko, KV strojni ključavničar, mehanična delavnica.

Vsem želimo, da bi se kar najboljše počutili med nami!

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE

Brečko Martin, 21. 9. 1947, NK delavec, elektroplavž, samovoljna zapustitev dela; Firant Franc, 27. 2. 1952, NK delavec, jeklarna, samovoljna zapustitev dela; Fijavž Alojz, 2. 4. 1948, PK talilec, livarna I, samovoljna zapustitev dela; Gračner Vili, 24. 5. 1950, NK delavec, valjarna I, samovoljna zapustitev dela; Jazbec Jože, 2. 2. 1950, NK delavec, valjarna I, samovoljna zapustitev dela; Kajtna Zlatko, 1. 7. 1935, NK delavec, livarna II, samovoljna zapustitev dela; Karahmetović Ando, 15. 9. 1948, NK delavec, valjarna II, samovoljna zapustitev dela; Lokošek Filip, 15. 8. 1914, KV trgovec, gostinska enota, invalidsko upokojen; Persolja Zdravko, 8. 10. 1956, NK delavec, šamotarna, samovoljna zapustitev dela; Rojc Franc, 26. 9. 1916, KV vodja skladišča, komercialni sektor, starostno upokojen; Romih Štefan, 26. 12. 1914, KV žerjav., livarna I, starostno upokojen; Slejko Stan-ko, 5. 3. 1952, KV strugar, mehanična delavnica, sporazumno s podjetjem; Skrt Irena, 20. 8. 1943, SS gimn., finančni sektor, samovoljna zapustitev dela; Sramel Ljudmila, 24. 8. 1941, KV kuharica, gostinska enota, samovoljna zapustitev dela; Zdolšek Stanko, 27. 8. 1940, NK delavec, jeklarna, samovoljna zapustitev dela; Zagar Mirko, 25. 8. 1948, PK livar, livarna II, po lastni želji; Zafran Jože, 11. 3. 1915, KV vlag. op., šamotarna, starostno upokojen; Pristovnik Ivan, 12. 9. 1920, KV vratar-čuvaj, nadzorna služba, invalidsko upokojen.

Naraščaj v družini so dobili:

GRAJŽL IVAN iz obdelovalnice valjev, ARH JOŽE iz mehanične delavnice, KRUMPAK ADOLF iz valjarne I, KAMPUŠ IVAN iz mehanične delavnice, FAJDIGA IVAN, iz jeklovleka, ŠARLAH JOŽE iz OTK.

Cestitamo!

Na novo življenjsko pot so stopili:

KALUŽA LADISLAV iz finančnega sektorja, VREČAR AMALIJA iz komunale, CEHNER ELZA iz komercial. sektorja, OCVIRK LEOPOLD iz jeklovleka, BENE-DKIT ANA iz gostinske enote in MILOJEVIČ ĐURO iz livarne valjev.

Želimo mnogo družinske sreče.

UPOKOJITVE V LETU 1972

Dne 21. decembra 1972 je bil v »Domu železarjev« na Teharjih sprejem in razgovor s člani kolektiva, ki so bili upokojeni v letu 1972. Tak sestanek je že tradicionalen in se ponavlja vsako leto. Med preteklim letom je bilo 43 upokojenih, od tega 20 starostno in 23 invalidsko. Razmerje med starostno in invalidsko upokojenimi je skoraj 1:1, medtem ko je bilo v preteklih petih letih to razmerje precej slabše in v korist invalidsko upokojenih, kar lahko prikažejo naslednji podatki:

Leto	starost. upok.	invalid. upok.	skupaj	zaokrož. razmerje
1968	15	77	92	1 : 5
1969	8	33	41	1 : 4
1970	4	33	37	1 : 8
1971	14	30	44	1 : 2
1972	20	23	43	1 : 1

Največ upokojenih v zadnjih petih letih je bilo leta 1968, najbolj neugodno razmerje pa leta 1970 (1 : 8). V zadnjih štirih letih je skupno število približno enako, le razmerje se v korist starostno upokojenih izboljšuje.

Med invalidsko upokojenimi je bilo 21 invalidov I. kategorije in dva III. kategorije. Od skupnega števila upokojencev jih je največ v starosti od 50 do 60 let (30), manj kot 50 let 7 in več kot 60 let 6. Največ upokojenih je bilo na delu v našem podjetju od 20 do 30 let in sicer 28, nad 30 let 8 in pod 20 let 7. Največ upokojencev po številu je bilo iz sklopa metalurških obratov, na število zaposlenih pa največ v stanovanjsko-gradbeni enoti.

Podatki po sklopih enot

sklop	štev. upok.	% na štev. zaposl.
metalur. obrati	18	2
kovinski obr. + MO	7	1
vzdrževalne sklop skup. služb	5	1,1
stan.-gradb. enota	8	1,7
gost. enota	4	4,6
	1	2,4

Po obratih je bilo največ upokojenih iz valjarne I, in sicer 9 ali 3,2% zaposlenih v obratu.

NAŠI UPOKOJENCI

ROJC FRANC, rojen 26. 9. 1916 v Liscah pri Celju, sedaj stanuje v Štorah. Že s 14. letom, to je leta 1930 se je zaposlil v Tovarni emajlirane posode, kjer je delal 6 let, nato nekaj nad eno leto pri regulaciji Savinje v Celju. Dne 14. 6. 1946 se je zaposlil v Železarni Štore in to v cevni livarni — čistilnici, kjer je delal do leta 1958, nato pa je bil premeščen v skladišče, kjer je opravljal delo vodje skladišča prodaje vse do 31. 12. 1972, ko je bil starostno upokojen.

ZAFRAN JOŽE, rojen 11. 3. 1915 na Ponikvi, sedaj stanuje v Dram-ljah. Dne 10. 2. 1947 se je zaposlil v Železarni Štore — delovni enoti šamotarna, kjer je najprej opravljal delo strojnega oblikovalca, nato preko 20 let delo vlagalca opeke, nazadnje pa je bil razporejen na delovno mesto pred-delavca oblikovalcev. Dne 31. 12. 1972 je bil starostno upokojen.

PRISTOVNIK IVAN, rojen 12. 9. 1920 v Rifniku, sedaj stanuje v Štorah. Po končani osnovni šoli se je zaposlil na žagi v Šentjurju »Borlak«, leta 1935 in delal 3 leta, nato je šel delat v kamnolom, kjer je bil do leta 1941. Med vojno je bil v ruskem ujetništvu. Po vrnitvi iz ujetništva je bil zaposlen nekaj mesecev v letu 1946 v železarni, nato odšel na odslužitve kadrovskega roka v JLA. Po vrnitvi pa se je dne 10. 10. 1947 zaposlil ponovno v železarni. Zaradi nezgode pri delu je bil leta 1951 začasno upokojen. Delal je v livarni kot izpraznilnik, nazadnje kot brusar litine. Po 4-mesečni upokojitvi se je ponovno zaposlil v naši delovni organizaciji in to v nadzorni službi kot čuvaj — vratar. Dne 19. 12. 1972 je bil upokojen kot invalid I. kategorije.

LOKOŠEK FILIP, rojen 15. 8. 1914 o Štorah, kjer še sedaj stanuje. Leta 1931 se je izučil trgovskega poklica in nato delal pri raznih trgovskih privatnikih vse do druge svetovne vojne. Med okupacijo je sodeloval v NOB. Po vrnitvi iz NOB je nekaj časa delal kot samostojni trgovec, nato z vmesnimi prekinitvami v Železarni Štore kot industrijski poslovođa. Dne 1. 6. 1969 pa se je redno zaposlil v naši delovni organizaciji kot ekonom v gostinski enoti. Dne 22. decembra 1972 je bil upokojen kot invalid I. kategorije.

Vsem upokojenim želimo, da bi mnogo let uživali zasluženo pokojnino!

ROMIH ŠTEFAN, rojen 26. 12. 1914, stanujoč v Šibeniku, se je zaposlil v Železarni Štore že leta 1938, kjer je delal do meseca maja 1944 z večkratnimi prekinitvami; delal je pretežno v obratu jeklarna. Dne 20. 5. 1944 se je za stalno zaposlil v Železarni Štore, najprej na ekspeditu, nato pa v livarni sive litine, od leta 1968 dalje pa v obratu livarna valjev. Ves čas zaposlitve je opravljal delo notranjega žerjavovodje. Dne 31. 12. 1972 je bil starostno upokojen.

